

Sola scriptura

Uzmanības centrā:

- Senāta ziņas (4.lpp.)
- U. Ģermanis un viņa grēksūdzes ideja (5.lpp.)
- Arhibīskapa J. Vanaga novēlējums Lieldienās (8.lpp.)
- J. Rožkalns – Kristīgo vērtību absolūtā dominānce pasaulē (11.lpp.)
- Redaktora sleja!!!

Šajā numurā:

Statistika par LA absolventiem 5

Dieva žēlastības smarža 16

D. Geidmaņa Pastoralteoloģijas referāts – 2. daļa: Timoteja personība un aicinājums 17

*“Ko Jūs meklējat dzīvo starp mirušajiem?
Šeit Viņa nav, Viņš ir augšāmcēlies!” /Lk. 24:5b-6a/*

Ar ko tu baro savu dvēseli?

“Ja nu jūs, ļauni būdami, zināt dot saviem bērniem labas dāvanas, cik daudz vairāk jūsu Tēvs no debesīm dos Svēto Garu tiem, kas Viņu lūdz?” Pēc tam Viņš izdzina ļaunu garu, kas bija mēms. Kad nu ļaunais gars bija izgājis, tad mēmais sāka runāt, un ļaudis brīnījās.”

(Lk.11:13-14)

Ļauns gars – vai tā ir realitāte vai mitoloģija? Parasti notikumus, kuros Jēzus dara kaut ko pārcilvēcisku, mēs esam kārdināti skaidrot simboliski.

Kad Bībele runā par maldu vai nespēku garu, gariem, kas cilvēkus ir paralizējuši vai padarījuši mēmus – mēs ātri varam piemeklēt kādu simbolisku nozīmi un teikt, ka paralīze nozīmē cilvēka nespēju īstenot savus sapņus, vai mēmums ir nespēja sevi izteikt, pārliecināt citus. Tomēr tā ir negodīga šo rakstu vietu skaidrošana – tā nav šo aprakstīto notikumu sākotnējā nozīme. Ja Jēzū mēs Dievu ieraugām reālu, tad, sastopot ļaunu garu apsēstu cilvēku, mēs ieraugām sātana realitāti. Šis cilvēks bija mēms ne kādu fizisku vai psiholoģisku traucējumu dēļ, bet gan tādēļ, ka viņa mājaja, viņu bija inficējis mēms gars.

Kā mēs varam zināt, ka arī aiz kāda mums tuva cilvēka slimības nestāv ļauns gars? Tur būtiska kļūst apustuļa Pāvila pieminētā Svētā Gara dāvana – garu atpazīšana. Katrā ziņā mēs šī stāsta ievadā redzam, ka tā nebija nekāda problēma – ļauno garu atpazīt un izdzīt. Ja cilvēku ir saistījis kāds ļauns gars, tad tam vienmēr būs kādas ārējas izpausmes, kas mums liks būt uzmanīgiem un cilvēkiem, kam ir šādas gara pazīšanas dāvanas, nebūs grūti to atpazīt. Tas nav mūsu uzdevums pētīt un atklāt, kurā cilvēkā slēpjas kāds gars, to dara Dievs, jo Viņš negrib, lai mēs

dzīvotu nedrošībā un bailēs ar domu, ka, ja manā dzīvē kaut kas neiet, tad varbūt mani ir apsēduši ļaunie gari.

Lai arī šī rakstu vieta runā par ļauniem gariem, tomēr mums jāredz, ka tas ir tikai fons, lai norādītu uz Jēzus kalpošanas mērķi – atraisīt mūs un atbrīvot no tā, kas traucē dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Dievs sargā savus bērnus no apsēstības un tiem, ko Viņš aicina par saviem bērniem, Viņš uzrāda, ja kaut kas nav kārtībā un dara tos brīvus.

Kā mēs redzam, ka problēma šai notikumā nav brīdī, kad Jēzus sastopas ar ļauno garu, tas Viņā atpazīst Jēzu kā Dieva Dēlu un nepretojas Viņa autoritātei. Problēma sākas, kad ierunājas cilvēki. Ļaunajam garam šeit ir labāka izpratne par to, kas ir Jēzus, nekā rakstu mācītājiem un farizejiem, kas Jēzū neatpazīst Dievu un Viņa spējas piedēvē ļaunajam. Pierakstīt Jēzus spēku sātanam nozīmē zaimot Viņu, jo lielākus pretstatus vairs nav iespējams atrast.

Kā atbildi Jēzus stāsta līdzību par valsti un atklāj, cik šī apsūdzība ir neloģiska, cik šo ļaužu skaudība un neuzticība ir tuvredzīga. Ja valsts ir sašķelta, tad tā nevar pastāvēt. Ja Jēzus izdzen ļaunus garus ar ļaunā spēku, tad šī valsts ir sašķelta, jo tādā gadījumā ļaunais ir cēlies pret ļauno.

Otrkārt, Jēzus norāda, ka arī jūdaisms pazīst cilvēkus, kas izdzen ļaunus garus. Jautājums, kāpēc tiem farizeji un rakstu mācītāji nepārmet? Noteikti viņi atbildētu – bet tas taču ir labi, ka cilvēki tiek atraisīti un atbrīvoti – tikai kāpēc tas neattiecas arī uz Jēzu? Šķiet, ka brīdī, kad mēs kļūstam skaudīgi un apsūdzot, mēs vairs nespējam citus mērit pēc tas

pašas mērauklas kā sevi un savus bērnus.

Mēs nezinām, kāda bija Jēzus klausītāju reakcija, vai šie argumenti viņus pārliecināja. Bet, ja šī diskusija ar Jēzu notiktu šodien mūsu stacijas laukumā, tad, visticamāk, būtu cilvēki, kas teiktu – nu labi, labi, bez ļaunā spēka vēl taču pastā dažādi spēki un enerģijas gan mūsos, gan kosmosā.

Noteikti vēl daudzi no jums atceraties kādreiz slaveno Kašpirovski. Liekas toreiz puse Latvijas ar cerībām sēdēja televizora priekšā ar burku uz ķebliša. Kādā intervijā Kašpirovskim jautāja, **kādā spēkā viņš to dara?** Kašpirovskis raustīja plecus un teica, ka nezina. Domāju, ka maz cilvēku šīs hipnozes spējas toreiz atzina par Dieva dotām, tikpat maz tās uzdrīkstējās nosaukt par sātana dotām. Lielākā daļa sev centās ieskaidrot, ka tās nāk no kādas trešās, neitrālās, nezināmās puses. Ne Jēzus, ne rakstu mācītāji to nespētu pieņemt. Bībele nerunā par daudz un dažādiem spēkiem – labiem, ļauniem un neitrāliem. Ir tikai ļaunais un labais – ko pārstāv sātans un Dievs.

Tādēļ Jēzus saka: jums taču šai notikumā vajadzētu atpazīt kaut ko priecīgu. Ja šis ļaunais gars nav izdzīts ar ļaunā palīdzību, tad tas ir izdzīts Dieva spēkā. Tad taču šajā ļaunuma okupētā pasaulē ir ielauzusies Dieva valstība, kuras priekšā ļaunais kapitulē. Kristus kalpošanā ir aizsākusies valstība, kas mums dod pamatu ticēt cilvēku atbrīvošanai un dziedināšanai.

Mums kā kristiešiem jāzina, ka sātans darbojas un pie tam ļoti čakli, bet mazticīgi būtu baidīties, jo Bībele neatstāj šaubas par to, ka Kristū Dievs atklāj savu pārākumu. Lai arī Jēzus ļauno nosauc par **stipro**, tomēr blakus tam Viņš par Sevi saka kā par kādu: **„Kas par viņu ir stiprāks.”**

Dieva spēks un vara neizpaužas kara tehnikā un armijā, tā nav brutāla. Apustulis Pāvils saka: „Dievs izdeldējis pret mums vērsto parādu nastu... pienaglodams to pie krusta. Tā Viņš atbruņojis visas pretvaras, tās atklāti kaunā likdams un Kristū uzvaru svinēdams pār viņām.” (Kol 2:14-15) Liekas tieši tur, kur ļaunais pie krustā sistā Kristus triumfē – viņš tiek atbruņots un likts kaunā. Arī šodienas stāsts neatstāj šaubas, ka Jēzū mūsu vidū ienācis kāds spēcīgāks par šīs pasaules saimnieku.

Daudzi teologi pasauli un cilvēka dzīvi raksturo kā cīņas lauku starp sātanu un Dievu. Tā ir cīņa, kur nav neitrālo. Vai nu tu esi vienā pusē vai otrā, jo galvenā cīņa notiek tavā sirdī. Tāpat kā toreiz klausītāji, arī mēs nevaram palikt pret

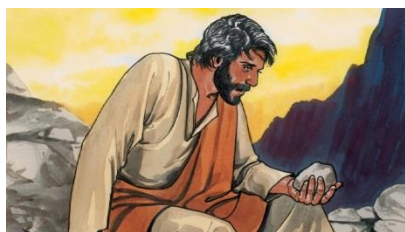
“Dievs izdeldējis pret mums vērsto parādu nastu... pienaglodams to pie krusta. Tā Viņš atbruņojis visas pretvaras, tās atklāti kaunā likdams un Kristū uzvaru svinēdams pār viņām.”
(Kol 2:14-15)

“Te ir kas sacīts par dzīves pamatizvēli. Vai nu tu vēlies sakrāt, iegūt, vai pazaudēt to, kas tev vēl ir. Vai nu dzīve ir ieguvums, vai tā kļūst par lielo zaudējumu. Tas ir atkarīgs no tā, kur tavā dzīvē ir ierādīta vieta Dievam.”
(māc. J. Rubenis)

Jēzu neitrāli. Viņš saka: **“Kas nav ar Mani, tas ir pret Mani; un, kas ar Mani nesakrāj, tas izkaisa.”** Mācītājs Juris Rubenis par to saka: „Te ir kas sacīts par dzīves pamatizvēli. Vai nu tu vēlies sakrāt, iegūt, vai pazaudēt to, kas tev vēl ir. Vai nu dzīve ir ieguvums, vai tā kļūst par lielo zaudējumu. Tas ir atkarīgs no tā, kur tavā dzīvē ir ierādīta vieta Dievam.”

*“Liekas tieši tur, kur
ļautais pie krustā
sistā Kristus triumfē –
viņš tiek atbrūnots un
likts kaunā. Arī
šodienas stāsts
neatstāj šaubas, ka
Jēzū mūsu vidū
ienācis kāds
spēcīgāks par šīs
pasaules saimnieku.”*

*“Stāv rakstīts: cilvēks
nedzīvo no maizes
vien, bet no ikkatra
vārda, kas iziet no
Dieva mutes.”
(Mt. 4:4b)*

Visbeidzot, Jēzus runā par kādu patiesību, ko mēs bieži izsakām ar vārdiem – **daba nemīl tukšumu**. Tāpat kā šai pasaulē ir divi spēki, tāpat mēs katrs sevī nesam un pārstāvam kādu no tiem. Iespējams, toreiz Jēzus brīdināja atbrīvoto cilvēku, ka viņš nevar palikt tukšs. Tā telpa, ko viņā aizņēma ļaunais, ir jāpiepilda ar jaunu saturu. Jēzus cilvēka dvēseli attēlo kā namu, kuram ir nepieciešams kāds iemītnieks; tukšā namā var apmesties arī kāds nevēlams īrnieks. Šis salīdzinājums labi atbilst Svētā Augustīna domai, ka visos cilvēkos ir paredzēta vieta Dievam, kuru spēj aizpildīt vienīgi Dievs. Mēģinājums to atstāt tukšu vai aizpildīt ar kaut ko citu ir lemts neveiksmīgai, un, galu galā, cilvēks nonāk vēl ļaunākos apstākļos.

Tas ir viens no garīgās dzīves principiem, kas attiecas uz katru no mums, jo kristībā mēs visi esam atteikuši ļaunajam, bet ne tāpēc viņš mūs liek mierā. Svešs īpašums viņam interesē daudz vairāk par to, kas viņam jau pieder.

Tomēr mums nav jāklūst bailīgiem un aiz katras dzīves nelaimes nav aizdomīgi jāmeklē ļaunā roku darbs. Tieši pretēji – mums sevi jāpiepilda ar jaunu saturu – to, ko mēs saņemam no Dieva Vārda un Svētā Vakarēdiena. Jēzus saka: „**Es esmu dzīvības maize**”, citā vietā: „Cilvēks nepārtiek tikai no maizes vien, bet no ikkatra vārda, kas iziet no Dieva mutes.” Ja mēs dzīvojam kristīgu dzīvi un izmantojam tās dāvanas, ko Dievs caur Svētiem Rakstiem un Baznīcas kalpošanu mums dāvina, tad iztīrītā un uzpostā namā dzīvo Kristus, kas to ir šķīstījis un ļaunam nekad nebūs vara Viņu padzīt.

Mēs reizēm sakām: uz karstiem katliem mušas nesēž. Ja mēs nepārtiekam tikai no tā, ko sniedz darbs, televīzija, avīzes un izklaides, bet sevi piepildām ar Dieva dotu saturu, tad mūsu sirds neatdzīsīs un tur nebūs vieta ne mušām, ne ļauniem gariem.

Varbūt tieši tādēļ šis Evaņģēlija lasījums jau vairākus gadsimtus baznīcā tiek lasīts Gavēņa laikā. Tā ir laba iespēja, pirmkārt, ieraudzīt, ar ko mēs ikdienā barojam savu dvēseli. Otrkārt, mēs

trenējamies atteikt tam, kas to nepiepilda un nekopj. Tā vietā mēs savu dvēseli cenšamies pamieļot kopībā ar Dievu, Viņa vārdu, Viņa Svēto Vakarēdienu. Un, treškārt, mēs gatavojamies no šī dvēseles banketa laika paņemt kaut ko līdzi, lai mūsu ikdiena pēc Gavēņa laika būtu bagātāka nekā pirms tā.

Kāda sieviete klausoties Kristus vārdā, sajūsmā iesaucās: **“Svētīgas tās miesas, kas Tevi nesušas, un tās krūtis, ko Tu esi zīdis.”** Citiem vārdiem – svētīga tā māte, kas iznēsājusi tādu dēlu. Jēzus neapšaubā savas mātes Marijas svētumu, bet Viņš arī rāda uz iemeslu, kādēļ viņa tāda bija, kādēļ viņas miesa bija paša Dieva piepildīta. Jo Viņa bija cilvēks, kas dzirdēja eņģeļa vārdu un ticēja tam.

No Jaunavas Marijas Jēzus uzmanību pievērš mums pašiem un saka: **“Tiešām, svētīgi ir tie, kas Dieva vārdu dzird un pasargā”** – proti, kas tāpat kā Marija tam uzticas, pie tā turas un to dara. Tas var būt drošs par savas dvēseles saturu. Āmen!

*māc. Rinalds Grants,
Lutera Akadēmijas
rektora vietnieks,
Rīgas Vecās Sv. Ģertrūdes draudzes
mācītājs*

Senāta ziņas . . .

Senāta lēmumi:

1. Par akadēmisko parādu kārtošanu:

Senāta sēdē š.g. 31. janvārī, pamatojoties uz studentu iesniegumiem, 6 studentiem atļāva kārtot akadēmiskos parādus pēc eksāmenu sesijas atbilstoši studenta norādītajam termiņam, bet ne vēlāk kā līdz bakalaura darba priekšizstāvēšanai vai nākamās sesijas sākumam. Tomēr daži no studentiem nav to veikuši, tāpēc š.g. 21. marta sēdē nolēma: **Nepielaist studentu pie nākamās eksāmenu sesijas kārtošanas, ja studentam ir semestra studiju kursu parādi**, piemēram, referāti, esejas u.c. rakstu darbi, nav sagatavojis prezentācijas, piedalījies seminārā utt., kas bija prasīts attiecīgajā studiju kursā semestra laikā.

2. Par brīvklauštāja statusa piešķiršanu:

Lutera Akadēmija kopš 2014. gada dod iespēju ikvienam LELB draudzes loceklim klausīties kādu sev interesējošu studiju kursu. LA Senāts ir noteicis, ka par to ir jāveic ziedojums – 1,00 EUR par 1 lekciju (45 min.).

Lai kļūtu par brīvklauštāju, jāraksta iesniegums, pamatojot, kāpēc vēlas klausīties konkrēto studiju kursu, jāpievieno draudzes mācītāja vai LA pasniedzēja rekomendācija, un tad LA Senāts piešķir brīvklauštāja statusu.

Ja jums ir zināmi draudžu locekļi vai jūsu draugi, kuriem būtu vērtīgi un ir interese padziļināt zināšanas kādā teoloģijas jomā vai studiju kursā, **aiciniet kļūt par brīvklauštājiem Lutera akadēmijā**. Iespējams, ka reiz kāds no viņiem pēc tam vēlēsies kļūt par teoloģijas studentu.

Šajā studiju gadā ir 7 brīvklauštāji 6 studijuursos:

- 1) "Ievads LTA" un "Ievads dogmatikā" – **Jānis Lejietis** (Saukas dr.);
- 2) "Romiešu vēstules eksegēze" – **Arnis Grīnbergs** (Biķeru dr.) un **Jānis Derums** (Biķeru dr.);

- 3) "Ebreju valodas pamati" , "1.-2. Mozus grām. eksegēze", "3.-5. Mozus grām. eksegēze" – **Sandra Kokina** (Biķeru dr.),
- 4) "1.-2. Mozus grām. eksegēze", "3.-5. Mozus grām. eksegēze" – **Gatis Kokins** (Biķeru dr.),
- 5) "3.-5. Mozus grāmatas eksegēze" – **Daina Mežecka** (Mežaparka dr.),
- 6) "Kristietības vēsture" – **Sandra Mārtinsone** (Rīgas Lutera dr.).

3. Par akadēmiskā atvaļinājuma piešķiršanu:

- 1) 31. janvārī Senāts piešķir **Baznīcas mūzikas programmas 1. kursa studentei Ritai Knapšei** akadēmisko atvaļinājumu līdz 2017. gada 30. decembrim;
- 2) 28. februārī – piešķir **Teoloģijas programmas 2.(B) kursa studentam Zigmāram Ziemanim** akadēmisko atvaļinājumu līdz 2018. gada 27. februārim.
- 3) 21. martā – piešķir **Teoloģijas programmas 4. kursa studentam Oskaram Svilānam** akadēmisko atvaļinājumu līdz 2018. gada 25. janvārim.

4. Par atskaitīšanu no LA studējošo saraksta – eksmatrikulēšana:

- 1) Pamatojoties uz Teoloģijas programmas 1. kursa studenta Klāva Gulbja iesniegumu, 28. februārī eksmatrikulēja **Klāvu Gulbi** no LA studējošo saraksta;
- 2) Pamatojoties uz to, ka Teoloģijas programmas 3. kursa students Paata Bakuradze pēc akadēmiskā atvaļinājuma, kas noslēdzās 2016. gada 31. augustā, nav piedalījies mācību procesā 2016./2017. akad. gada 1. semestrī un nav kārtojis akadēmiskos parādus 1. semestra eksāmenu sesijā, eksmatrikulēja **Paatu Bakuradzi** no Lutera Akadēmijas studējošo saraksta.

5. Par studiju kursu pielīdzināšanu:

Pamatojoties uz to, ka **Baznīcas mūzikas programmas 3. kursa**

studente Ingrīda Petrauska ir pabeigusi J. Mediņa mūzikas vidusskolu mūzikas teorijas specialitātē, J. Vītola Latvijas Valsts konservatorijas diriģēšanas un vokālās mākslas fakultātes mūzikas pedagoģijas nodaļu un J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju, iegūstot profesionālo maģistra grādu mūzikā, LA Senāts pārskaitīja apgūtos noteiktus studiju kursus minētajās augstskolās un pielīdzināja 8 studiju kursiem no studiju programmas Lutera Akadēmijā.

6. Par gatavošanos Reformācijas 500-gadei veltītai konferencei "LUTERISKĀ REFORMĀCIJA: PAGĀTNES RISINĀJUMI, ŠODIENAS IZAICINĀJUMI" 26.-27.maijā:

LELB Bīskapu kolēģija 2016. gada 6.septembrī nolēma, ka, atzīmējot Reformācijas 500-gadi, Lutera Akadēmijai sadarbībā ar Luterāņu Baznīcu Misūri Sinodi (LCMS) un Luther Academy (ASV) organizēt starptautisku konferenci Rīgā.

LA Senāts ir nolēmis šo konferenci organizēt 26.-27.maijā Rīgas Domes telpās un Rīgas Sv.Pētera baznīcā. Dr. Gunta Kalmes vadībā šobrīd ir izveidots konferences programmas projekts. Tajā ir plānotas 6 tematiskās sesijas:

- Reformācijas kultūrsekas,
- Luteriskās baznīcas vēsture,
- Luteriskā teoloģija,
- Luteriskā Bībeles eksegēze,
- Ekumēnika,
- Misija.

Piedalīsies 20 lektori – gan no Latvijas pazīstami vēsturnieki, zinātnieki, teologi (Prof. Ojārs Spārītis, prof. Harijs Tumans, LNB direktors Andris Vilks, arh. Jānis Vanags, arh. Zbignevs Stankevičs, Dr. Guntis Kalme, Dr. Ralfs Kokins, Dr. Voldemārs Lauciņš, Uģis Sildegis, Laila Čakare, Aleksandrs Bite, Uģis Brūklene), gan no ASV, Zviedrijas un Čehijas.

Konferences ietvaros notiks Andreas Knopkena grāmatas "Vēstules romiešiem komentāra un 24 tēzes" tulkojuma prezentācija. Tulkojumu veicis LA students Kaspars Bankovskis.

Lutera Akadēmijas “raža” 20 gados jeb statistika par LA absolventiem

No 2001.-2016.gadam ir bijuši - **15 izlaidumi – kopā 123 absolventi Teoloģijas /Jeb Pastorālajā/ programmā**, no tiem 6 ir 2 reizes absolvējuši LA.

No 2001.-2005.gadam (rektors Dr. R.Slenska) – **5 izlaidumi - 62 absolventi**

No 2006.-2016.gadam – **10 izlaidumi – 61 absolventi**

No 123 Teoloģijas /pastorālās/ programmas absolventiem:

- 1) **Šobrīd kalpo LELB – 94 (77 %)**, no tiem **46** no rektora Dr.R.Slenskas absolventiem;
- 2) **Kalpo citās Baznīcās – 6 (5%)**;
- 3) **Nekalpo – 19 (15%)**;
- 4) **Mūžībā aizsaukti – 4 (3%)**.

Pedagoģijas nodaļā (no 2001.-2007.g.) – **arī 123 absolventi.**

Draudžu darbinieku izglītības programmā (2008.-2016.g) – **43 absolventi**

Baznīcas mūzikas programmā (2001.-2015.g.) – **20 absolventi.**

Uldis Ģermanis un viņa grēksūdzes ideja...

Kāpēc šķita svarīgi pastāstīt par Ulža Ģermaņa paustajām domām par tautas morālās attīrīšanās nepieciešamību? Jau gadiem mūsu sabiedrībā šīs lietas netiek izrunātas līdz galam, par rīcību un risinājumu nemaz nerunājot. Ir sajūta, ka tieši pēdējos gados mūsu tautā un valstī notiek tāda kā “stagnācija”, cilvēkos jūtama vilšanās, apātija un neapmierinātība ar to, kā mums mūsu valstī klājas. Mēs visu laiku kaut ko zaudējam (protams, arī futbolā), valsts vadībā notiek kaut kāda “mullāšanās”, neizlēmība, lietu atlikšana, mums trūkst gan īstu pozitīvu mērķu, gan godīgu vadītāju, kuriem varētu uzticēties mūs vadīt.

Jā, pat pēdējā laika sabiedrības nemiers par mūsu mājokļu nodokļiem liek domāt – kas te īsti notiek? Un kāpēc mums lāgā neveicas? Uz šo jautājumu Uldis Ģermanis ir devis savu atbildi – mēs kā tauta neesam šķīstījušies, neesam norēķinājušies ar pagātni, nav bijusi grēksūdze.

Uldis Ģermanis par garīgo attīrīšanos un grēku piedošanu:

Latviešu tautas un valsts pastāvēšanas ideju pamatojumam un politisko situāciju raksturojuma paspīlgtinājumam U. Ģermanis savos rakstos nereti ir izmantojis Bībeles citātus. Īpaši izteiksmīgas paralēles starp paverdzinātās un savu brīvību atgūstošās jūdu tautas un latviešu tautas likteni saskatāmas Vecās Derības 2. Mozus grāmatā. Tas ir stāsts par to, kā ebreju tauta pēc četriem verdzības gadsimtiem Mozus vadībā atgriežas savā zemē. Dievs atdeva jūdiem viņu zemi, slēdzot ar tautu derību – līgumu, pretī prasot ticību sev kā vienīgajam Dievam un savu likumu jeb baušļu pildīšanu. Tēlaini salīdzinot, arī latviešu tauta ir garīgām saitēm saistīta ar savu zemi

Latviju, katram latvietim esot aicinātam turēt svētu savu zemi un savu valodu, kā to savulaik paudis Kronvaldu Atis: “Man nav svētākas valodas par latviešu valodu; man nav mīļākas tautas par latviešu tautu”. Vai mēs – latvieši – savu derību ar Latviju esam turējuši godā? Un ja zinām, ka neesam – kāpēc brīnāmies par savas valsts ķibelēm un likstām?

U.Ģermanis savos rakstos vairākkārt ir atsaucies uz Vecās Derības stāstu par ebreju tautu un tās pārtapšanu pēc Ēģiptes gūsta, attiecinot to uz Latvijas un latviešu nācijas politisko un morālo situāciju pēc atbrīvošanās no PSRS: “*Kā zināms, pēc izbēgšanas no verdzības Ēģiptē, Mozus vadāja Izraēļa bērnus četrdesmit gadus pa tuksnesi, lai atsārnotu viņu smadzenes un atjaunotu labus tikumus. Tikai pēc šīs pamatīgās attīrīšanās izredzētā tauta bija gatava doties uz apsolīto zemi.*”

Latviešus (arī mūsu kaimiņus) palaida vajā atjaunot valsti bez jebkādas šķīstīšanās. Būtu ļoti netaisni, ja dievišķā aizredze – divina providentia

– šai vajadzībai nepiešķirtu nepieciešamo laiku ...

U.Ģermanis ne tikai labi orientējās Svēto Rakstu tekstos, bet arī izprata kristīgās mācības galvenos dogmatiskos principus. Viens no kristīgās ticības pamatpostulātiem, uz kura balstīti U.Ģermaņa uzskati, ir mācība par grēku un grēku piedošanu. Tās pamatā ir atziņa, ka visi cilvēki ir grēcīgi. Mēs visi grēkojam Dieva priekšā, taču visi mūsu grēki var tikt piedoti, un grēciniekam ir dota iespēja atgriezties. Kristīgais Dievs ir mīlestības Dievs un savā neizmērojamajā žēlastībā var piedot cilvēkiem visus viņu grēkus.

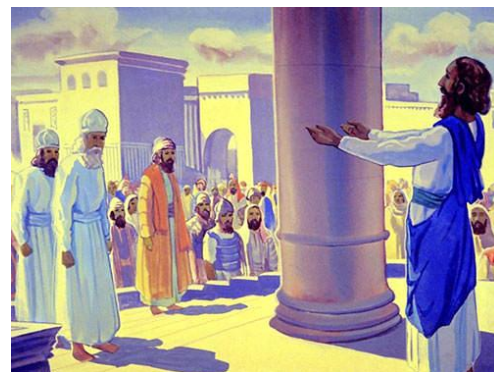
Lai tas notiktu, lai saņemtu grēku piedošanu, pirms tam ir jānotiek grēksūdzei patiesā grēku nožēlā. Lai attīrītos no grēkiem, saņemtu grēku piedošanu, tā ir jālūdz. Tikai tad grēcinieks var saņemt grēku piedošanu. Turklāt patiesa grēku nožēla iever arī patiesu ticību Dievam. Nevar lūgt piedošanu tam, kam netic. Nevar tikt piedots grēks tādām grēku nožēlniekām, kurš nav patiesi savā nožēlā, bez patiesas izdarītā grēka apziņas un atziņas. Nav patiesa tāda grēksūdze, kurā grēcinieks no sirds nenožēlo savu nodarījumu un nevēlas laboties. Un nav tā, ka kādam nebūtu grēku, jo visi cilvēki ir grēkojuši.

Šo reliģisko grēka, grēksūdzes un grēknožēlas mācības principu Uldis Ģermanis piemēroja **savā veidā** – lai rādītu, ka latvieši ir daudz grēkojuši ne tikai pret Dievu, bet arī pret Latviju, un aicinātu savus tautiešus uz šķīstīšanos, attīrīšanos no grēkiem. Iespējams, ka tieši U.Ģermanis visā Latvijas valsts atjaunošanas laikā ir bijis viskonsekventākais (vai viens no konsekventākajiem) šādas “nacionālās šķīstīšanās” idejas paudējs.

U. Ģermanis bija pārliecināts – vispirms tautai ir garīgi jāattīrās, tikai pēc tam ir iespējama tālāka virzība un attīstība. Viņš uzsvēra: *Kaut arī tas var likties ārkārtīgi nepatīkami, taču nākotnes labā ir nepieciešams nokārtot pagātnes lietas.* Ne velti tieši šī garīgā attīrīšanās pēc U.Ģermaņa domām ir pirmais, kas jā dara pēc tam, kad tauta ir atbrīvojusies no

verdzības – gluži tāpat, kā senajai Vecās Derības jūdu tautai. Savā rakstā “Neizbēgamā pagātne” U.Ģermanis ir norādījis: *No savas pagātnes neviena sabiedrība un tās atsevišķie locekļi nevar izbēgt. Tāpēc gaužām mulķīgi ir dažkārt dzirdētie mudinājumi “pavilkt svītru zem bijušā” un iet tālāk. Nekur tālu jau netiks.*

Latvijā 1990. gadu sākumā stāvoklis bija līdzīgs tai situācijai, kāda attēlota Vecās Derības Ezras un Nehemijas grāmatās – ebreju tauta atgriežas mājup Jeruzālemē pēc Babilonijas trimdas. Taču pirms atgriešanās savā zemē un sava Jeruzālemes tempļa atjaunošanas tauta atzina, ka ir grēkojusi, sūdzēja un nožēloja grēkus:

No mūsu tēvu dienām līdz pat šai dienai mēs apzināmies dziļi savu vainu Tavā priekšā par mūsu noziegumiem, un mēs paši, mūsu ķēniņi, mūsu priesteri, visi esam nodoti svešu zemju ķēniņu rokās, svešu zemju zobenam, gūstam, aplaupīšanai un mūsu apkaunošanai, kā tas ir šodien. (Ezras grāmata, 9. nodaļa, 7. pants).

Un tagad, mūsu Dievs, ko lai mēs sakām pēc tā? Mēs esam atmetuši Tavas pavēles, kuras pildīt Tu caur Saviem kalpiem, praviešiem, esi uzlicis mums par pienākumu... (Ezras grāmata, 9. nodaļa, 10 – 11. pants).

“[...] lai saņemtu grēku piedošanu, pirms tam ir jānotiek grēksūdzei patiesā grēku nožēlā.”

“No savas pagātnes neviena sabiedrība un tās atsevišķie locekļi nevar izbēgt. Tāpēc gaužām mulķīgi ir dažkārt dzirdētie mudinājumi “pavilkt svītru zem bijušā” un iet tālāk. Nekur tālu jau netiks.”

(U. Ģermanis – “Neizbēgamā pagātne”)

Tieši tāpat kā ar Vecās Derības tautu senatnē, tā tas ir bijis un turpinās ar mums – latviešiem. Visi mēs savulaik bijām grēkojuši – pret savu tautu un savu Latviju. Un tieši tāpēc jo liekulīgāka izklausās to ļaužu taisnošanās, kas PSRS režīma laikā bija iecelti dažādos kompartijas un valsts amatos, lēma, rakstīja un runāja daudz ko tādu, ko šodien nepatīkami atcerēties, bet tagad atrunājas, ka “neko sliktu” nav darījuši (“gribēju tikai labu”). Nav nedz patiesas nožēlas, nedz kauna, nedz īstas vainas apziņas.

Jā, grēkojām un kalpojām šai “antikrista varai” visi, katrs savā veidā, citi varbūt turēdami “pigu” kabatā, citi kalpoja klusējot, jo bija cietuši un iebaidīti, daudzi klusībā smējās un īgņojās par “padvaras” nejēdzībām, citi rādīja ārēju lojalitāti, bet slepus klausījās “Amerikas Balsi”, bet daudzi, pārāk daudzi taču kalpoja Maskavai ar sirdi un dvēseli. Bija tomēr arī tie, kuros slepus kvēloja, Raiņa vārdiem runājot, “nerimstošs naidis”. Bet cik bija Latvijā tādu, kas ticēja Latvijas brīvībai un ziedoja tai sevi un savu brīvību? To droši vien bija ļoti maz. Un tāpēc mums visiem – lielajiem un mazajiem grēciniekiem – bija un joprojām ir vajadzīga savas “sirdsapziņas izmeklēšana”, vajadzīga grēksūdze, attīrīšanās, šķīstīšanās no mūsu grēcīgās pagātnes.

Droši vien nebūtu nācis par jaunu, ja ikvienam padomju gadu “ierindas komjaunietim” vai PSKP “ierindas biedram” būtu dota iespēja savu sirdsapziņu atvieglot kādā “vispārējā grēksūdzē”, taču nozīmīgākiem amatvīriem un ar čeku saistītiem “kadriem” būtu vajadzējis iziet nopietnu “politiskas privātbikts” procedūru.

1990. gadu sākumā, it īpaši laikā pēc t.s. augusta puča izgāšanās U.Ģermanis ļoti aktīvi pauda ideju par patiesa atklātuma veicināšanu un norēķināšanos ar pagātni Latvijas sabiedrībā. Pēc U.Ģermaņa domām viens no nozīmīgākajiem tā laika uzdevumiem bija visaptverošā Valsts

Drošības komitejas jeb čekas slepenā tīkla atkarības saišu saraušana. U.Ģermanis norādīja, ka *“tā noārdīšana līdz šim Latvijā ir kavēta ar visiem spēkiem. Tas ļauj Maskavai joprojām manipulēt atsevišķus cilvēkus Latvijā, jo krievu rokās joprojām ir galvenie čekas archīva materiāli par “kompetento organu” darbību mūsu zemē.”* U.Ģermanis daudzkārt paudis domu, ka *“noteikti jāprasa patiesss atklātums un norēķināšanās ar pagātni: tas jādara nevis atriebības, bet morāliskas attīrīšanās nolūkā.”*

Par šiem morālās attīrīšanās jautājumiem Uldis Ģermanis ir norādījis arī vēstulē, kas rakstīta šī apcerējuma autoram (Jānim Amolam) 1991. gada 25. septembrī: *„Ja valsts vadībā būtu revolucionāra kalibra cilvēki, tad pēc traģikomiskā puča Latvijā ar dzelzs slotu varēja izslaucīt visus moškus no viņu līdzšinējiem amatiem un pozīcijām. Taču tas netika darīts, jo vadībā tādu revolucionāru nebija. Bija (un ir) tikai bij. padvaras birokrati un „ietekmes aģenti“, kas joprojām nav izdarījuši grēksūdzi. Tāpēc, Jāni, ir nepieciešams izveidot „Uzticības komisiju“ ar specpilnvarām (kaut vai pie tās pašas tūlīgās AP), kur visi apķēzītie varētu atzīties, izkratīt sirdi, dot informāciju, parakstīt lojalitātes apliecinājumu un tādā kārtā turpmāk būtu pasargāti no ziķerdienesta šantāžas un izspiešanas. Tādā kārtā varētu pamazām saplēst un saārdīt visaptverošo „orgānu“ tīklu, kas tur savā gūstā daudz „atbildīgo darbinieku“.*

U.Ģermaņa aicinājumi un aprādījumi patiešām ir bijuši viedi. Ir pagājuši jau pāris gadu desmiti, bet Latvijas sabiedrībā diemžēl tā arī nav bijusi īsta morāla attīrīšanās un norēķināšanās ar pagātni, valstī nav notikusi lustrācija. Par šiem jautājumiem ir jau daudz runāts un rakstīts. Pirms neilga laika par šiem pašiem mūsu “neizbēgamās pagātnes” jautājumiem no īsti “ģermaniskām pozīcijām” Latvijas Radio 1 runāja žurnālists Māris Zanders.

Taču ikreiz, kad atkal un atkal redzam mūsu dažādo partiju politiku un politikāņu lielas un mazas blēdības un nelikumības vai netikumības, varam teikt – te viņa ir – veco, neizsūdzēto grēku sēkla, kas nav iznīdēta, bet uzdīgst arvien no jauna.

Šie vecās sēklas dzinumi, šķiet, nu varētu būt sazēlušī tik kupli, ka liek prātot – ar druvas ravēšanu (skat. Mateja evaņģēlija 13. nodaļu) te nav vairs līdzams – vajadzētu uzart tīru lauku, un apsēt no jauna ar labu sēklu. Bet kur ņemt labo sēklu? Atbildi uz šo jautājumu raksta autors nedod, bet ļauj mums ikvienam par to padomāt!

Sagatavoja:
Jānis Amols,
Lutera Akadēmijas,
Dr. darbinieku programmas,
2. kursa students

Arhibīskapa J. Vanaga novēlējums Lieldienās...

“Kad sabata diena bija pagājusi, Marija Magdalēna un Marija, Jēkaba māte, un Salome nopirka smaržīgas zāles, lai ietu un svaidītu Jēzu. Nedēļas pirmajā dienā rīta agrumā, saulei lecot, tās nāca pie kapa un sarunājās savā starpā: “Kas mums novels akmeni no kapa ieejas?” Pacēlušas acis, tās redzēja – akmens jau novelts. Bet tas bija ļoti liels. Ienākušas kapā, tās ieraudzīja baltās drānās tērptu jaunekli sēžam labajā pusē, un tās izbijās. Bet viņš tām sacīja: “Nebīstieties! Jūs meklējat Jēzu, Nācarieti, krustā sisto, Viņš ir augšāmcēlies, un Viņa šeit nav. Redziet, vieta, kur tie Viņu nolika. Bet ejiet un pasakiet to Viņa mācekļiem un Pēterim: Viņš pirms jums aizies uz Galileju; tur jūs Viņu redzēsīt, kā Viņš jums sacījis.”

(Mk 16:1–7)

Mīlie tautieši, mīļā draudze, ko jaunu lai pasaka jums šajās Lieldienās? Gadu no gada mēs svinam Kunga Kristus augšāmcēlšanos un gadu no gada gaidām uzziņāt un pateikt kaut ko Jaunu. Atkārtot iepriekšējā gada sprediķi nepavisam nebūtu labais tonis. Taču vai esam jau satvēruši veco? Vai tas ir iesakņojies mūsu dzīvē, nesis augļus, kaut ko izmainījis?

Kristus ir augšāmcēlies! Viņš patiesi ir augšāmcēlies! Vēl vairāk – Viņš to ir izdarījis mūsu labad! Dievs uzmodināja savu Dēlu no nāves, kurā Viņš devās, lai no tās izglābtu mūsu dvēseles. Dievs gribēja iedēstīt šo notikumu mūsu dzīvē.

Ielūkosimies savā dzīvē! Kur tajā ir vecā, labā Kristus augšāmcēlšanās? Ko tā nozīmē tavā ikdienā? Kā izpaužas, ko maina? Dzīve ar Kunga augšāmcēlšanos ļoti atšķiras no dzīves bez tās.

Palūkojieties uz sievietēm – Marija Magdalēna, Marija, Jēkaba māte, un Salome pirkušas dārgas svaidāmās zāles, agri pirms saules lēkta dodas uz Jēzus kapu. Viņu gājums ir bēdu

un raizu pilns. Viņas sēro par mīļā skolotāja nāvi. Viņas raizējas par to, kā pieklūs Viņa mirstīgajām atliekām, jo kapeņu ieejai priekšā aizvelts akmens, kas bija pārāk liels un smags pat viņu apvienotajiem spēkiem.

Bija vēl tas, ko viņas pat nezināja, pie kapa bija nolikta sardze. Ja viņas to būtu zinājušas, tad būtu nobijušās ne pa jokam, jo ar sargkareivjiem postenī **nav** nekādi joki. Viņas bija arī pamatīgi iztērējušās par smaržīgajām zālēm. Vai varat iztēloties, kā tas ir – iet savu ceļu bēdās, raizēs un bailēs, bez naudas kabatā? Taču, kamēr viņas tā gāja, Kristus jau bija augšāmcēlies; akmens jau bija novelts; sargi jau bija aizbēguši; un smaržīgās zāles vairs nebija vajadzīgas, tās varēja kaut vai pārdot.

Ak, ja viņas to būtu zinājušas! Viņu agrais gājums būtu bijis pavisam citāds! Viņas būtu līksmi tecējušas, lai ar savām acīm skatītu to, ko paveicis Dzīvais Dievs, un ceļā runājušas pavisam par ko citu.

Cik liela atšķirība – staigāt savu ceļu ar Kristus augšāmcēlšanos un bez tās! Dzīve var būt pilnīgi dažāda atkarībā no tā, vai tu dzīvo **ar** vai **bez**. Ielūkosimies savā dzīvē – kā staigājam mēs? Ar vai bez?

Ir tāds termins *forsmažors* (*force majeure*), kas latviski nozīmē “nepārvarama vara”. Parasti ar to saprot kādu dabas katastrofu, bīstamu epidēmiju, valsts apvērsumu vai karu. Tas nepiesakās, nelūdz atļauju ienākt, bet ierodas un visu izmaina, izjauc plānus, attur nodomus.

Varam tikai lūgt un cerēt, ka nekas tāds mūsu dzīvi neaizskars. Šajā laikā mēs to droši vien darām īpaši sirsnīgi: “Pasargi, Kungs, no mēra, kara un dārgiem laikiem!” Pasargi mūsu no visiem *forsmažoriem*, no katras nepārvaramas varas!

Taču ir viens *forsmažors*, kuru mēs paši gatavojam, – rūpīgi, ar mīlestību un vēl maksājam par to naudu. Tas ir kapakmens. Mēs liekam to nopulēt un iekalt svarīgus vārdus un simbolus, lai būtu skaisti.

Taču, lai cik skaistu mēs to būtu izgatavojuši, kapakmens ir nepārvarama vara. Kad stāvam pie tuva cilvēka akmens – viņš ir tajā pusē, mēs šajā, un neko tur nevaram grozīt. Reiz mēs paši būsim viņā pusē, un šajā paliks visa mūsu dzīve – neko aiz akmens līdzī nepaņemt. Kapakmens nepārvaramā vara izmaina visu.

Tādēļ nav brīnums, ka sievas rīta agrumā runā tieši par to: “Kas mums novels akmeni no kapa ieejas?” Ja Kristus paliek aiz akmens un to neviens nevar izkustināt, kas tad vēl būs ar mums? Ar visiem aizgājējiem? Tad mums jāpaliek nāves cietumā uz mūžību.

To, ko es tagad saku tēlainā valodā, apustulis Pāvils runā pavisam tieši: “Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad vēltīga ir jūsu ticība un jūs vēl esat savos grēkos. Tad jau pazušanā gājuši arī Kristū aizmigušie.” (1. Kor. 15:14) Tik tieši mūsu dzīve un liktenis ir saistīts ar Kunga augšāmcēlšanos.

“Taču, turpinot tēlainā valodā, tur, aiz Kristus kapa akmens, atradās mūsu pestīšanas Klints. Tā ir lielāka par katru nāves akmeni un sadragāja to putekļos. Kapa akmens darīja, ko prot vislabāk – nošķirt mirušo no dzīvajiem –, taču šoreiz pārvērtēja savus spēkus. Tas nespēja aizturēt to, kas ir pati dzīvība, un tika atmests sāņus.

Lieldienu rītā grēkam, velnam un nāvei *atausa*, ka Jēzus ir nepārvarama vara, kas nelūdz un neklaūvējas, bet augšāmceļas un izjauc visus viņu plānus.

Lūkosimies ar lepnumu uz savu uzvarētāju Kungu!

Viņš to izdarīja mūsu labā. Mēs esam Viņa ļaudis, ko Viņš sauc nevis par kalpiem, bet par draugiem! Arī mūs kapa akmens nespēs aizturēt, jo, ticībā kristīti, mēs esam Viņā jeb, Pāvila vārdiem sakot: “Tā mēs kristībā līdz ar Viņu esam aprakti nāvē, lai, tāpat kā Kristus, kas caur Tēva godību uzmodināts no mirušajiem, arī mēs staigātu jaunā dzīvē” (*Rom. 6:4*) un: “Tiem, kas ir Kristū Jēzū, vairs nav nekādas pazudināšanas.” (*Rom. 8:12*)

Taču “staigāt jaunā dzīvē” izklausās kā sacīts ne tikai par augšāmcelšanos no nāves un mūžīgo dzīvi pie Dieva.

Tas izklausās sacīts arī par dzīvi vēl šaipus akmens. Staigāt atjaunotā dzīvē, tādā, kurā ir vieta Lieldienu rīta uzvarai.

Pie svētīgajām sievām redzējām, cik ļoti var atšķirties staigāšana ar un bez. To redzam arī pie Jēzus mācekļiem, kuri bez Viņa augšāmcelšanās bija nobijušos bēgļu bariņš, kas ieslēgušies slepenā vietā, glābdamies no pasaules, taču līdz ar to izslēguši sevi no dzīves, un atradās strupceļā bez jausmas, kā no tā izkļūt.

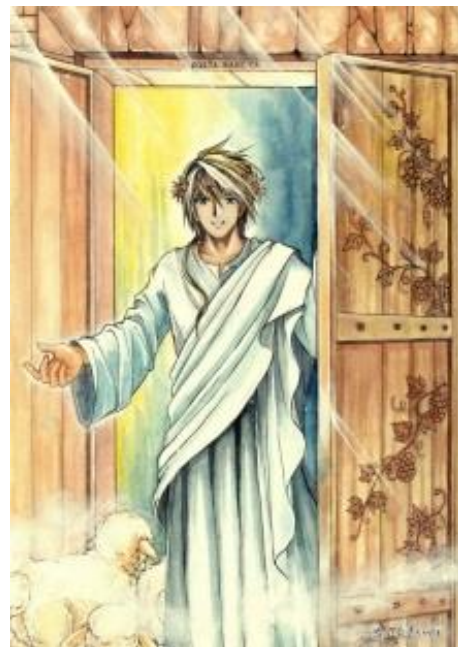
Taču ar Kristus augšāmcelšanos viņi bija droširdīgi liecinieki, kam sekoja tūkstoši. Viņi neslēpās no pasaules, bet droši nesa tai Kristus izcīnīto glābšanu. Lielā pārmaiņa notika tad, kad Kristus augšāmcelšanās kļuva par viņu dzīves darbīgu īstenību.

Tas nenotika uzreiz. Pirms tam viņiem bija jānokāpj bailu un bezcerības bezdibenī. Viņiem ar savām acīm bija jāredz, kā viss, pie kā viņi bija turējušies, kā dēļ viņi bija atstājuši laivas un tīklus, ģimenes un mājas, viss, uz ko viņi bija cēlušies nākotnes cerību, tika vienā dienā sagrauts un izpostīts. Ceturtdienas naktī Kungs Jēzus svinēja ar viņiem kopā Pashas mielastu, un piektdienas pēcpusdienā Viņš jau gulēja kapā aiz akmens. Cik pēkšņi un nežēlīgi!

Būtu labi, ja mēs klusās nedēļas sestdienu izmantotu, lai sajostos kā mācekļi vai kā šīs sievas: Kristus ir miris, viņa nav; nav piedošanas, priekšā gaida tikai tiesa; uz dievkalpojumu nav nozīmes iet, jo nav jau ko sludināt un sakramenti ir bez jēgas, un baznīcas arī nav; nekādu kristīgo vērtību nav, tikai konkurences cīņa; sveša pasaule, sveša civilizācija, sveša paša sirds; baisi!

Ir tiešām vērts Klusajā Sestdienā gremdēties apcerē par Kristu kapā aiz akmens, lai sajostos tā, kā jutās sievas un mācekļi, – kā ir tad, kad dzīve atduras biezā betona sienā. Bez nojausmas, ko darīt tālāk. Baisi! Tikai tad pa īstam spēsim aptvert, ko viņiem nozīmēja augšāmcelšanās.

Sienā atvērās vārti. Priekšā bija jauns ceļš – kopā ar Augšāmcelto, kopā ar uzvarētāju. Tā dzīvi izmaina tikai augšāmcelšanās. Tā ir radikālā izeja no strupceļa, ko spēj atvērt tikai Dievs.

Ne tikai sievām vai mācekļiem, arī mums dzīvē var pienākt brīdis, kad ceļu aizšķērso nepārvarama vara, no malas nākusi vai pašu izraisīta, kad neredzam ceļu tālāk. Ko mums tādā brīdī nozīmē Kristus augšāmcelšanās? Kur ir mūsu radikālā izeja no strupceļa? Ko man nozīmē, ka Kristus, mans glābējs, ir dzīvs? Vai tam vispār ir kāda nozīme “reālās dzīves” reālā situācijā?

Vai tas kaut ko nozīmē koptu kristietim, kas stāv uz ceļiem ar aizsietām acīm un ar islāmista zobenu virs galvas, mirkli, pirms tas krīt? Vai varam saprast, ka viņam tas ir vissvarīgākais: “Es zinu, ka mans glābējs ir dzīvs?” Vai mans strupceļš būtu lielāks? Vai varbūt vēl pārāk mazs, lai jau tvertos pie Augšāmceltā?

Taču Augšāmcelšanās nekļūst par radikālo izeju ar to vien, ka esam dzirdējuši Lieldienu stāstu un noglabājuši to atmiņā vai plauktā līdz ar Jaunās Derības grāmatiņu.

Mācekļi tomēr bija staigājuši kopā ar Jēzu un Viņu iemīlējuši. Klusās Sestdienas jeb kapa dienas baisajā realitātē viņi bija mācījušies saprast, ka Kristus bija viņu dārgums, pie kura ir viņu sirds. Tādēļ jau viņi bija tik izmisuši, kad dārgums šķita uz mūžu zaudēts un sirds pazudināta tam līdzī. Tāpēc Kristus augšāmcelšanās viņus tā izmainīja, jo viņu sirds bija augšāmcelusies kopā ar Uzvarētāju. Jau stiprāka, jau ar augšāmcelšanās pieredzi.

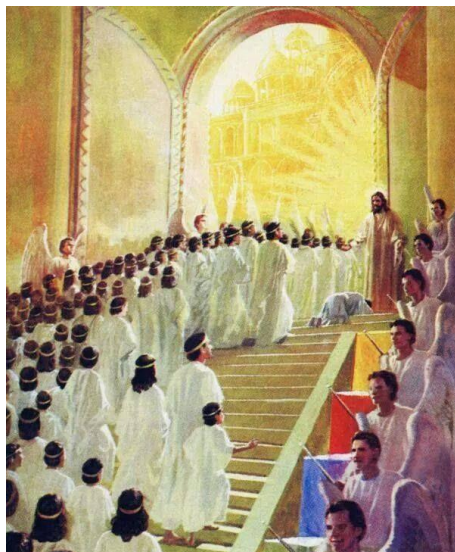
Tādēļ, domājot par visām nepārvaramajām varām, ar ko var būt jāsaduras dzīvē, par ļoti nozīmīgu un aktuālu kļūst šķietami nepraktiskais: "Kungs Jēzu, visžēlīgais Glābēj, draugs un brāli, dod, kaut es varētu Tevi redzēt skaidrāk, mīlēt pilnīgāk un sekot tuvāk." Lai ne tikai zināšanas vai atmiņa, bet arī sirds būtu pie Viņa. Tad Augšāmcelšanās kļūst par radikālu izeju, par drosmes, spēka un miera avotu.

Mēdz teikt, ja esi ieraudzījis mērķi, tad ej uz to. Ja nevari pāiet, tad rāpo. Ja nevari parāpot, tad vismaz nogulies tajā virzienā. Lūk, sievas agrajā Lieldienu rītā! Tiešām jāapbrīno viņu apņēmība un drosme doties tādā ceļā. Viņas pat nebija drošas, vai pieklūs Jēzus miesām, taču, vienalga, gāja. Kas par ticību, kas par drosmi! Vai mēs to spētu?

Es viņu drosmei saskatu svarīgu ārēju mudinājumu, bez kura viņas varbūt sēdētu apjukušas un nomāktas, kā mēdz būt lielu zaudējumu brīžos. Taču viņas to nevarēja atļauties. Tradīcija prasīja, lai mirušā ķermeni sagatavotu kapam, ieziestu ar smaržīgām zālēm. Ja ne citādi, tad vismaz tradīcijas dēļ vajadzēja iet. Ja vispār viņas nevarēja aptvert, ko tagad darīt un kā tālāk dzīvot, tad vismaz tradīcija pateica priekšā, kas jādara šajā rītā. Ir brīži, kad tas jau ir daudz. Un viņas gāja un darīja. Jūdu bērnu tradīcijas aizveda viņas pie lielā dzīvības atklājuma.

Arī mums mēdz būt brīži, kad, tēlaini sakot, nespējam ne pāiet, ne parāpot.

Neesam spējīgi ne uz kādiem ticības varoņdarbiem un augsti garīgiem veikumiem. Taču mums ir mūsu tradīcija – mūsu dievnams, mūsu dievkalpojums, uz kuru atnākt varam vienmēr. Tur tiek sludināts vārds, pasniegti sakramenti, tur tiek pienesti aizlūgumi, un blakus ir brāļu un māsu plecs, uz kura atbalstīties. Lai arī bez iedvesmas, lai arī nomāktā garastāvoklī, ceļš uz savu baznīcu, uz savu dievkalpojumu var būt ceļš uz augšāmcelšanās piedzīvojumu. Tas vienmēr ir labs ceļš, lai pa to rāpotu, skrietu vai pat lidotu.

Kristus mīļotie, nekad neaizmirsīsim Dieva veco, labo Lieldienu dāvanu! Bez mūsu nopelna, bez tā, ka mēs būtu tādas mīlestības cienīgi, uzvara pār nāvi ir izcīnīta un pasniegta – ne tikai cilvēcei, bet konkrēti katram no jums.

Kā mēs svinīgi un pacilāti dziedājam Lieldienu nakts dievkalpojumā:

- Šī ir tā nakts, kurā, sarāvis nāves valgus, Kristus kā uzvarētājs cēlās augšā no kapa.
- Ak, apbrīnojamā Tava, Kungs, labvēlība pret grēcīgo cilvēku!
- Ak, neaptveramais Tavas mīlestības lielums: lai atpirktu kalpu, Tu atdevi Dēlu!
- Ak, patiesi nepieciešamais Ādama pārkāpums, kas ar Kristus nāvi tika izdeldēts!
- Ak, laimīgā vaina, kas izpelnījies pasaulei tādu Pestītāju!
- Šīs nakts svētdarītājas vara izdzēs noziegumus, nomazgā vainas, atjauno nevainību kritušiem grēkos un dāvā noskumušiem prieku.

- Ak, patiesi svētīgā nakts, kurā apvienojas zeme un debesis, izlīgst cilvēks ar Dievu!

Tikai viens ir vajadzīgs – to ticībā pieņemt. Dēstīt šīs vecās, gadu no gada dzirdēto vārdu sēklas savā dzīvē. Pieņemsim to, jo tam ir liela, pārmainošā nozīme gan dzīvē, gan nāvē.

Pieņēmuši Dieva Lieldienu dāvanu ticībā, mēs apjaušam, cik daudz mums ir dots un piedots. Bez tā, ka mēs būtu to pelnījuši. Bez tā, ka mēs būtu cienīgi. Vienkārši tādēļ, ka Dievs mūs ir tā mīlējis. Tad arī paši varam raudzīties uz pasauli kā tādi, kam bez nopelna ir daudz dots un daudz piedots.

Tas atbrīvo no vajadzības cīnīties nebeidzamajā "dots pret dotu" cīņā, un arī no sirdssāpēm, ja kādā lietā pret mums neizturējās taisnīgi. Jo mēs apzināties, ka Dievs gluži netaisnīgā kārtā mūs nevis sodīja, kā esam pelnījuši, bet piedeva un aplaimoja. Tas mūs darīs brīvus dot un piedot, un dzīve kļūs labāka. Svaiga kā Lieldienu rīts!

Pieņemsim šo dāvanu arī nāvē, zinot, ka: "Ja tu ar savu muti apliecināsi Jēzu par Kungu un sirdī ticēsi, ka Dievs viņu uzmodinājis no mirušajiem, tu tiksī glābts." Ticība cilvēku uztverē bieži saistās ar saprašanu, pierādījumiem un prātu. Šeit apustulis Pāvils runā par ticību sirdī. Par staigāšanu ar Kungu Kristu, lai viņu redzētu skaidrāk, iemīlētu pilnīgāk un sekotu tuvāk.

Satversim mūžīgo dzīvību, uz ko esam aicināti! Pieaugsim ticībā gan prātā, gan sirdī un ar muti un ar dzīvi apliecināsim Viņa augšāmcelšanos citiem, sevišķi saviem mīļajiem, lai topam izglābti; lai pie skaisti nopolētā akmens varam stāvēt nevis kā nepārvaramas varas priekšā, bet zinot, ka tas ir kilometru stabs ceļā uz Tēva mājām, kur reiz pulcēsies visi, kas ticējuši viņa Augšāmceltajam Dēlam.

Priecīgas Lieldienas! Akmens ir novelts, Kristus ir augšāmcelies! Dzīvosim kā tādi, kas to zina un līdzī ar Viņu ir aicināti mūžīgajai dzīvībai! Āmen!

+ Jānis Vanags,
LELB arhibīskaps

Atskatoties uz martu . . .

J. Rožkalns – Kristīgo vērtību absolūtā dominance pasaulē

Š.g. 23. martā Lutera Akadēmijā viesojās Triju zvaigžņu ordeņa lielvirsnieks un Padomju laika brīvības cīnītājs Jānis Rožkalns, lai studentu disputā dalītos savās pārdomās par esošo vērtību situāciju, mūsu, Rietumu civilizācijā, kā arī lai dalītos savā kristīgās dzīves pieredzē, Padomju laikā būdams viens no ieslodzītajiem stingra režīma nometnē.

Mēs dzīvojam Rietumu pasaulē, šodien ir 2017. gads pēc Kristus un faktiski viss tas, kas ir uzcelts – vērtīgs, paties, īsts – to ir darījuši kristīgās pārliecības cilvēki. Šodien jau citas pārliecības – cilvēki cenšas Rietumu pasauli sagraut un kā mēs redzam, tad ar diezgan lielām sekmēm. Ja mēs tā sakām, ka visu to vērtīgo ir radījuši kristieši, tad tur ir jāsaka tūlīt arī viena piebilde – ja viņi ir bijuši savu uzdevumu augstumos. Ļoti bieži kristieši pazaudē šo galveno mērķi un savas misijas nozīmīgumu, tad viņi paliek neitrāli, saplūst ar pūli un šie rezultāti arī pazūd. Kristieši atbild par visu. Kristieši ir vienīgā sabiedrības daļa, kuri bez liekas kautrības sludina, ka viņi ir atraduši patiesību, paši dzīvo Visvarenā Dieva spēkā un aizsardzībā. Tātad - pasaules sabangotajā jūrā kristieši ir vienīgie, kas tā var – ar kompasu un glābšanas riņķi rokā.

Kristīgās vērtības, savukārt, mums ir vienīgā nācijas kopējā platforma – vienīgais kopsaucējs, kam nav alternatīvas arī šodien.

Jaunās Derības laikā pasaule tomēr bija cita un te es domāju ir viens liels noslēpums, kādēļ šodien baznīca visā Rietumeiropā un faktiski Rietumpasaulē dzīvo norobežoti no savas tautas un sabiedrības - kas ir nepareizi, jo Jaunā Derībā, kur ir aprakstīti tie dzīves apstākļi no kuriem jāmacās mums, tad tomēr bija pavisam cita pasaule - vārdu demokrātija tad vispār nepazina.

Tad bija karaļi, valdnieki, faraoni un sabiedrība viņiem tika pakļauta, un individuālam cilvēkam nebija nekāda atbildība.

Šodien mēs dzīvojam pilnīgi citā pasaulē. Mums visiem ir kabatā pase un mēs esam savas valsts pilsoņi, ir konstitūcija, mums ir ļoti lielas tiesības, un līdz ar to, arī mums ir ļoti liela atbildība.

Brāļu draudžu kustība:

Un, ja jau kristieši ir tie, tā vienīgā sabiedrības daļa, kuru rokās ir patiesība būt godprātīgiem, iespēja dzīvot ar dzīves principiem, kuri nav salaužami, jo aiz kristiešiem stāv Dievs – tas nozīmē, ka mums ir jāatbild par visu sabiedrību, par visu savu tautu. Tas nozīmē arī to, ka mums nevajadzētu iebarikādēties savās draudzēs, savās baznīcās, bet pieņemt aktīvu līdzdalību sabiedriskā dzīvē. Un tur mums – latviešiem, ne tikai latviešiem, vēl dažām tautām, ir unikāls paraugs un pieredze – tā ir Brāļu draudžu kustība un Brāļu draudžu laiks no kurienes nāk – pirmkārt, visa mūsu kultūra. Tieši Brāļu draudžu laikā izveidojās Dziesmu svētki, kapusvētki – visa tā kultūra, ko šodien mēs pazīstam.

Tad, kad viņi ieradās Latvijā bija pilnīgs analfabētisms, nekādu kultūru vispār nebija, katra pagasta iedzīvotāji domāja, ka viņu pagasts ir vienīgais uz pasaules, viņi nekad nebija pie kaimiņiem bijuši. Latvijā bija deviņi simti krogi, bija totāls alkoholisms, okultisms – faktiski bija drausmīgi džungļi. Un viņi sāka pulcēt cilvēkus. Tad, kad viņi sapulcēs sanāca, viņi pielūdza Dievu, viņi lasīja Bībeli. Tad viņi Bībeli nolika pie malas un tad viņi runāja – bet kā mēs dzīvosim? Viņi saprata vispirms, ka ir vajadzīgi skolotāji. Tā radās pirmais Latvijā skolotāju seminārs Valmierā, kuru pēc gada beidza deviņpadsmit skolotāji. Viņi izveidoja rakstību. Un tad nāca Glikā Bībele un viss cits.

Jānis Rožkalns,
Triju Zvaigžņu ordeņa
lielvirsnieks, Padomju laika
brīvības cīnītājs

Viņiem nebija tāda robeža – te ir draudze, te ir baznīca, te ir sabiedrība. Tāda robeža nepastāvēja vispār. Jums ir visas tiesības tam nepiekrīst un droši vien daudzi garīdznieki tam iebilstu, bet, manuprāt, tā ir šodienas Rietumu pasaules traģēdijas pati pamatproblēma, ka kristieši ir aizbarikādējušies savos cietokšņos, es to saku simboliski.

Draudzes dzīvo savu dzīvi, baznīcās neskan tautas mūzika – mums ir ļoti daudz brīnišķīgas dziesmas, kurās dzied par ģimeni, par morāli, par visu skaisto, par dabu, par Latviju. Es domāju, ka ir ļoti maz baznīcas, kurās 18. novembra dievkalpojumos vispār atļaujās dziedāt himnu, kura sākas ar vārdiem – Dievs, svētī Latviju! Šī norobežošanās ir tik ārkārtīgi pilnīga, ka līdz ar to mēs pasakām – kas pārvaldīs mūsu sabiedrību, mūsu valsti, kur skolās iet mūsu bērni, kur mēs ejam darba vietās – tad lai viņi pārvalda. Mēs esam tie svētie, mēs jau nedrīkstam tur iet. Lai viņi pārvalda un tad ir secinājums – kristietība ir sabiedrībai un tautai kā tāds lāsts.

Liberālā vara:

Iedomāsimies, ja kristieši savairojās kaut kur 95%, tad viņi norobežojās baznīcās un tie 5% ir liberāli, ateisti, visa tā publika, kā mēs teiktu – tā negatīvā.

Mēs viņiem sakām – nu mūsu valsti gan pārvaldiet jūs. Mūsu skolu programmas rakstiet jūs un visu dariet jūs. Tā kā ar to, es aicinu uz vienu, ja jūs esat studenti, mēģiniet iepazīt šo pasauli un varbūt atrast arī savu misiju dzīvē, mēģināsim domāt, mēģināsim analizēt visu to, kas notiek, kāpēc tā notiek, ko varētu darīt, lai lietas grieztos uz labo pusi.

Mēs lasām Bībelē, Ecehiēla grāmatā – „Es meklēju viņu vidū kādu, kas nostātos par saviem tautiešiem kā mūris un aizstāvētu zemi manā priekšā, ka es ar savu tiesas spriedumu to galīgi nepazudinu, bet es neatradu nevienu” (22:30). No nāmuriem prasa, ka tie būtu uzticami. Un, savukārt, viens senatnes domātājs Platons ir pateicis vienu ļoti svarīgu domu – „Ļaundaru vara ir sods par pilsonisko pasivitāti”.

Kristīgā misija pie jauniešiem:

Un tagad mazliet no dzīves. Es esmu kopš jaunības piedalījies lūk šādās akcijās. Kaut kā, es nezinu no kurienes, bet man šī doma - ka man ir jāatbild par visu savu tautu. Jau no jaunības dienām mans tēvs bija Vecpiebalgā sludinātājs. Padomju laikā mūsu mājās notika sapulces, es arī kā zēns klausījos un man tā likās, bet kāpēc viss tā tik ļoti primitīvi.

Tas bija Padomju laiks, daudz nevarēja atļauties. Jaunieši tur nebija, jo viņiem tur nebūtu arī ko darīt. Kad es pēc tam atnācu uz Rīgu, es biju Baptistu baznīcā, jo mani vecāki bija un tūlīt nodibināju ap sevi tādu jauniešu grupu, un mēs ar ģitāru braucām vilcienos. Es spēlēju ģitāru un klusi sākām dziedāt vagonā kristīgas dziesmas. Cilvēki sāka ieklausīties, no vagona galiem tā tuvāk sanākdami, un pēc kādas pusstundas jau ap mums bija gandrīz viss vagonš. Tad, protams, bija jautājumi – jūs jaunieši, kā jums nav bailes. Sākām runāties un radās adreses, uzaicinājumi. Tā mēs braukājām pa Latviju uz ļoti daudzām vietām tikties ar jauniešiem, ar ģimenēm, kuras teica, ka mūsu bērni grimst alkoholismā, palīdziet, pastāstiet viņiem, ka var citādi dzīvot.

15. augusta svētki:

Tad bija viens tāds notikums, kad mēs 15. augustā aizbraucām uz Aglonu, tur ir vienmēr Dievmātes Marijas godināšanas svētki. Mēs bijām grupiņa, kādi 15 un domājām, ka uzņemsim ar jauniešiem kontaktu.

Tad, kad beidzās Mise, baznīcas priekšā ir tāds parks, koki. Mēs pie viena koka apstājāmies un sākām arī klusi dziedāt kristīgas dziesmas, pilns ar cilvēkiem viss, un tiem katoļu jauniešiem, viņi tajā laikā tādas dziesmas dzirdējuši nebija. Tūlīt apkārt sāka pulcēties kādi 50-60-70 cilvēki un pagāja kāda pusstunda, un skatāmies no baznīcas nāk trīs priesteri talāros, pastum cilvēkus un taisnā ceļā pie mums. Pieskrien mums klāt un rauj man ģitāru laukā, ko jūs te dariet, jūs zaimojiet Dievu. Mēs sakām - nē, mēs tieši dziedam par Dievu. Te nedrīkst, dodaties projām, bet cilvēki sāka aizstāvēt mūs, sakot, ka viņi tiešām dzied par Dievu. Tas notika kādas 2 minūtes, viņi jūta, ka netiks ar mums galā un aiziet atpakaļ. Mēs dziedam tālāk, pagāja kādas minūtes, varbūt 5-7, un skatāmies piebrauc milicijas bobiki, vesela rinda. Miliči tūlīt nāk klāt un paņem visus mūs ciet. Tie piezvanīja un izsauca miliciju. Noturēja mūs visu to nakti un no rīta tikām vaļā. Bet tas mums atkal lika par daudz ko domāt.

Man personīgi arī pārdomas bija ļoti daudz, un pastiprināja vēl tas, ka pagāja apmēram mēnesis, un man bija viens pazīstams cilvēks Zinātnu akadēmijā un viņam bija ar valdību padomju laikā kādi kontakti. Viņš man vienā dienā teica tādu lietu – ka no Vatikāna ir atnākusi protesta vēstule uz Maskavu, pārsūtīta pēc tam uz Rīgu, lai dara visu iespējamo un pārtrauc pret Dievu zaimojošas akcijas 15. augusta svētkos.

Nu redziet, kā tā pasaule ir sadalīta, sagrupēta un viss. Tanī pat laikā arī katoļu ģimenēs bija simtiem un tūkstošiem bērni, kas aizgāja alkoholismā, nodzērās un bija problēmas, ģimenes šķīrās. Mēs braucām parādīt kristietību – vienkāršu, kā mums likās, īstu un pretī nostājās visa pasaule.

Pretošanās kustība:

Pagāja kādi gadi un mēs sapratām, ka, ja nemaina valsts iekārtu, kas padomju laikā bija komunistiskās partijas, diktatūru un okupāciju, tad faktiski neko nevarēja izdarīt. Tu varēji dažiem cilvēkiem vai klusu kādā baznīcā darboties, bet iet pie sabiedrības, uzrunāt sabiedrību un aicināt masas pie Dieva, pie kristīgām pamatvērtībām, tas bija pilnīgi izslēgts. Tamdēļ arī es iegāju pretošanās kustībā, brāļi Brūveri – Pāvils Brūvers, jūsu Bīskaps vēl nesen, un Olafs Brūvers, viņi dibināja šo neatkarības kustību. Pēc tam viņiem atņēma pavalstniecību un viņiem vajadzēja izbraukt.

Šīs kustības vadība nonāca manās rokās un līdz 1983. gadam, līdz kratīšanām un arestiem, mums bija ļoti ražīgs darbs, un it sevišķi ražīgs bija tamdēļ, ka Pāvils Brūvers bija tur Minhenē.

Mums caur Tallinu bija pagrīdes, konspiratīvs kontakts – kanāls, kur es varēju nosūtīt materiālus no šejienes, viņi atkal mums sūtīja Minox foto kameriņas un visu kaut ko citu darbam, ko vajag, arī zīmogus. Mēs gatavojām tādas lapiņas ar sarkanbaltsarkano karogu un uzsaukumu – Sabiedrībai būt aktīvai, aizstāvēt savu tautu un savu valsti!

Izdevām arī savu žurnālu, mana sieva uz rakstāmmašīnas raksta iesniegumu Madrides konferencei – rakstāmmašīna ir uz diviem spilveniem, jo, ja dzirdēja rakstāmmašīnu caur sienu kaimiņi – viņi varēja paziņot čekai, jo visas rakstāmmašīnas bija reģistrētas. Tad mēs arī vācām adreses pa visu Latviju un izsūtījām vēstules ar aicinājumiem. Viena daļa, protams, nonāca čekā un pēc tam mūsu krimināllietās. Faktiski mēs bijām apmēram 20 cilvēki, visi uz kristīgām pamatvērtībām stāvoši, starp citu, visā pretošanās kustībā, es nezinu ne vienu Dievturi, nevienu. Piemēram, viens bija tāds, kurš šo to darīja un viņa vārdu jūs arī pazīstat, bet tad, kad viņu arestēja čeka un aizsūtīja uz čekas nometni, viņš tur deva parakstu par sadarbību ar čeku.

Tā kā pamatvērtības būtībā nosaka cilvēkā ļoti daudz, jo tām pamatvērtībām tā lielā nozīme ir tāda, ka tu uz tām stāvi ne tikai tad, kad tev ir viegli un patīkami, bet arī tad, kad dzīve tevī lauž – kad tu esi čekas nometnēs, kad tevi izmet no darba, kad tevi mēģina uzpirkt, kad tev ģimenē ir konflikts, kad tevi kādi ģimenes locekļi, kas nav kristīgi, spiež atteikties no savām pamatvērtībām utt. Cilvēks, kurš stāv uz kristīgām, patiesām vērtībām, ir nesalaužams. Tas ir pasaulē unikāli un tamdēļ arī, ja mēs atsakāmies rūpēties par savu tautu, aizstāvēt to, cīnīties par to, tad vairāk nepaliek neviens, kurš to var.

Te ir arī viena tāda kartiņa no mūsu akcijām – viens mākslinieks uzzīmēja tādu zīmējumu, lai varētu no rietumiem ievest Latvijā, čeka jau kontrolēja pastu un muita, ja kāds brauca pats šurp, bet šī kartiņa nāca iekšā gan pa pastu, gan veda tūristi. Šajā kartiņā ir iešifrēti divi teikumi – Dievs, svētī Latviju! un Brīvību Latvijai!

Vēl viena epizode, kad mēs tikām notiesāti, 1983. gada beigās:

Lidija Doroņina, Vēvers Jānis, Gunārs Astra un citi – mēs bijām astoņi ieslodzītie, mūs pa etapu sūtīja aiz Urāliem, tur ir čekas nometne. Etapi ir tā, ka ar parastiem pasažieru vilcieniem, tiem sastāvā, parasti beigās, bija pieākēts viens arestantu vagon, kurš no ārpuses izskatījās tāpat kā visi citi.

Pirms tam Centrālcietumā bija pamatīgs, kā teica 'šmons' – kur ir jāizmet visas mantas, jāizber bija no tā maisa kaudzē. Tur ievada visus pēc kārtas, vienu aiz otrā telpā, kur visu maisu jāizkrata, tur bija jau tāds kalns ar mantām, jo bija kādi 200 cilvēki. Tad viņi paskatījās, ko var ņemt līdzi, pārējo tur, atkal uz priekšu. Es tagad pieeju pie tā galda arī, man ir maiss un šī Bībele un viņi saka:

– За что ты? (Par ko Tu?) Es domāju, ko es te skaidrošu, es saku:
– Es esmu kristietis (верующий).
– А, Ты верующий? Тогда мы в тебя верить будем? (Tu esi ticīgais? Tad mēs Tev ticēsim).

Vai es kaut ko aizliegstu vedu, vai man ir kaut kas? Es saku – nē, nav. Viņi saka – labi, tad ej. Tā man Bībele palika. Un tad mēs braucām.

Pirmais cietums bija – Pleskavas, tur ir milzīgs cietums. Mūs iemeta tādā pagrabā, kamerā, kur visa bija ar ūdeni. Jālēkā bija pa tādiem ķieģeļiem un tur mēs bijām kādi 30 cilvēki. Starp visiem bija arī viens čigāns no Daugavpils, kādi 65 gadi viņam varēja būt. Visu savu dzīvi jau gandrīz bija nosēdējis pa cietumiem, sieva bija citā cietumā un dēli arī kaut kur cietumos. Un viņš tur bija tas - бop в законе, augstākā zagļu kategorija. Viņam visi pakļāvās, viņš tāds lecīgs bija. Man tur uzreiz bija sarunas ar ieslodzītajiem, un arī par Dievu. Viņš tā klausās, vienā brīdī pienāk un dusmīgs – ko tu te runāies? Paņēma manu jaciņu no gultas gala, aiznesa pie sevis un iemeta maisā. Varēja just, ka viņš ir dusmīgs. Nu, bet man tas nozīmēja ļoti daudz. Ja man tai brīdī, tūlīt pēc kādām stundām, paņemtu tālāk uz etapu, tad braukt bez vienīgās jakas bija diezgan grūti vai pat liktenīgi. Es tā noliku Dieva priekšā, ka Tu zini Dievs – ko te vari, to palīdzi man.

“Бop в законе” un kristietis:

Pagāja kaut kādas 2 stunda, pēkšņi atveras durvis, ienāk uzraugs un iedod žiletes, kādas piecas. Es jau nesapratu arī, kas tās par žiletēm, priekš kam? Izrādās, cietumā nedod šķēres, lai nagus grieztu, bet dod žiletes un ar žiletēm ir jāapgriež nagi.

Mēģinājis no mums jau neviens nav, bet izdarīt to ir ārkārtīgi grūti – jo tās lokās, iegriezt var un, lai taisni nogrieztu... Es tā jutu, ka viens otrs jau tā iepraktizējies ir, bet nu es arī mēģināju, nu ļoti grūti. Tās žiletes bija uz kādu pusstundu apmēram iedotas. Es kaut kā griežu, bet es skatos, ka tas čigāns, brilles viņam nav, redze švaka, viņš tur lamājās pie sevis, nagi viņam jau bija kādi 7 milimetri, ieplīsuši jau. Es domāju, zini ko? Es pieeju viņam klāt, apsēdies un es tev nogriežīšu nagus. Viņš tā samulsa. Kā nogriežīsi? Nu apsēdies un griežīsim.

Viņš apsēdās un es mēģinu griezt, nē – ir tik šausmīgi cieti, ka nogriezt nav iespējams. Es paņēmu krūzīti, ūdenī ziepes, mazliet ieziepēju un paturējām ūdenī pāris minūtes, un es pietupies griežu. Nogriežu vienu, otru un pie kaut kāda trešā naga, es skatos pilnā ar asarām. Saprotiet, lai бop в законе raudātu cietumā, tas ir neiedomājams kauns. Viņam asaras birst, viņš saka – zini ko, Jāni, es pēc tam ar tevi gribu parunāt. Es tos nagus kaut kā tā nogriezu, atdodam žiletes atpakaļ, skatos pēc brīža čigāns paņem to manu jaku padusē un nāk pie manis un saka – es tev atvainojos ļoti, piedod man, es esmu ļoti sliktis cilvēks, neturi uz mani ļaunu prātu un atdod to jaku atpakaļ. Kopš tā brīža, mēs vēl kopā bijām kādas 4-5 dienas, bijām labākie draugi un tas bija arī milzīgs iespaids uz visiem pārējiem. Pēc tam faktiski gandrīz rinda bija pie manis, nāca viens aiz otra.

Permas, Sverlovskas cietumi un Urālu speciālā VDK nometne:

Vai man vēl kāda cerība ir? Un es esmu jau 10 gadi nosēdējis – man ģimene ir un viss brūk, vai ir jēga Dievu lūgt? Un kā vajag Dievu lūgt? Kas tā par grāmatu? Ko tur var izlasīt? Tā man laika gulēt faktiski nebija. Bija jāstāsta un tās sarunas bija ārkārtīgi interesantas.

Tad mūs paņēma etapā, viņu aizveda ar citu vilcienu un mani pēc kāda laika ar citu. Pēc kādām nedēļām divām varbūt, mēs jau bijām bijuši Permas cietumā, no Permas veda uz Sverlovsku. Permā arestantu vagonā iekšā.

Vagonā ir tā, ka ir celiņš un pēc tam ir kupejas, visa tā siena ir no režģa rūtīm. Kad ved tevi iekšā, citi jau iekšā ir, tad tā siena visa ir kā mozaīka, jo visi skatās, vai nav kāds pazīstams. Tagad ved mani iekšā un es vienai kupejai garām ejot dzirdu tikai - “смотрите, Божий человек идет, Божий человек идет”, un es atpazīstu sava čigāna balsi. Tā bija pēdējā reize, kad mēs tikāmies tur. Tā ir viena maza ilustrācija, ka šīs kristīgās pamatvērtības un Dievs, viņš var tiešām palīdzēt visbezcerīgākās situācijās.

Pēc tam man bija iedoti 8 gadi, četrus no tiem es nosēdēju Urālu speciālā VDK nometnē. Arī tur bija ļoti daudz likteņi un es varētu diezgan daudz stāstīt, kā, piemēram, PSRS ķīmijas ministru pirmais vietnieks Viktors Boskovcevs, kurš visu dzīvi bija bijis ateists, komunistu un tur viņš arī bija viens no tiem, kas nāca un prasīja – vai nozīme ir meklēt Dievu, kā atrast? Tad mēs runājām vairākas dienas un beidzās ar to, ka viņš sāka lūgt Dievu. Lūdza, vai es nevaru viņu nokristīt tur. Sākumā es domāju – kā te nokristīt iespējams. Bet viņš bija izlasījis, ka šeit ir rakstīts, ka Jānis Kristītājs kristīja un viņš noteikti to grib, viņš bija sapratis to pareizi droši vien – ka kristība, tas ir kā solījums Dievam, kā līguma parakstīšana ar Dievu. Tā es arī viņam tiku teicis, ka tas ir simbols – tevi pagremdē, tu esi zem ūdens, tava iepriekšējā dzīve beidzās un tu piecelies jaunai dzīvei. Ka tā ir tā robeža.

Kristības čuguna vannā:

Pagāja atkal kādas dienas un es to noliku Dieva priekšā, cilvēki man liekas, ka te nav nekāda iespēja, bet varbūt tomēr ir. Pēkšņi mums nometnē saslima divi pavāri no ieslodzītajiem un ieliek mani virtuvē – man bija jāmizo kartupeļi. Mēs bijām ap 100 ieslodzīto un nomizojot bija liela grēda, bija ko pastrādāt. Tad bija tāda čuguna vanna, kurā tos kartupeļus mazgāt. Mazgājot, es pēkšņi iedomājos – pagaidi, nu tas taču ir kristībā tieši. Nākošā dienā norunājām, ka tad, kad jau aiziet gulēt visi, virtuvē bija tumšs, ielaidām ūdeni un Viktoru man bija iespējams nokristīt. Viņš bija bezgala laimīgs un priecīgs.

Bet tur bija arī vēl tāda lieta, ka ierodoties šai nometnē, es ieraudzīju ļoti daudz ieslodzītos, par kuriem nezināja pat viņu ģimenes, kas ar viņiem ir noticis. Ziniet tajos apstākļos, tas ir ārkārtīgi grūti, ja tu esi jau ieslodzīts tur un par tevi nezina ne ģimene, nezina ne rietumos, ne Amnesty International, neviens. Tu faktiski esi iemests tumšā alā, bezcerībā un tu nezini, vai tu vispār dzīvs paliksi.

Ieslodzīto vēstuļu un biogrāfiju nodošana Amnesty International, Londonā, un ieslodzīto tuviniekiem:

Es uzskatīju par savu mērķi un uzdevumu mēģināt kaut kā šo informāciju par ieslodzītajiem izsūtīt.

Izdomāju tādu lietu, ka es paņēmu, man bija Bībele, pirmā lapa ir ļoti labs papīrs un milzīgi plāns, es izrāvu to lapu un uz tādiem maziem papīriņiem, ar ļoti smalku rakstāmo, rakstīju šo ieslodzīto biogrāfijas.

Man bija plāns tāds, mēs visi zinājām, ka ierodoties nometnē pēc padomju likumiem, triju mēnešu laikā, obligāti ir jādod piederīgajiem viena tikšanās. Pēc tam vairāk var nebūt, bet šī ir jādod visiem un to arī deva visiem. Man bija doma, ka mana sieva Gunta noteikti būs un es varētu nodot viņai. Jautājums tikai – kā?

Tad ienāca prātā tāda doma, ka es varu šos papīriņus ietīt smalkā tādā kā ampuliņā, celofānā, ar sērkokiņu aizkausēt galus ciet un turēt mēģināju degunā, spiežot iekšā pārplīsa kaut kas, bet bija iespējams. Tad ausī varēja arī. Jo mutē bīstami bija, šad un tad bija tā saucamais 'šmons', kad izsauca pa vienam uz blakus telpu, lika izģērbties, atvērt muti, pietupies – pārbaudīja totāli. Tādā gadījumā varēja glābt tikai vai nu auss, vai deguns. Šie ir oriģinālie papīriši, kas nokļuva Londonā, Amnesty International.

Te viens jauns puisis uzzīmēja savu māti, komunisti. Viņš bija no Ростов-на-Дону (Rostova pie Donas) un viņš bija DDR armijā, dienējis un gribējis nokļūt uz rietumiem, un iemucis Amerikas vēstniecībā. Tad to mammu paņēma naktī no dzīvokļa, ar speciālu lidmašīnu veda uz Maskavu, kur viņš bija jau arestēts, nē, kur viņu veda uz Berlīni, lai viņa pierunā dēlu nākt ārā. Tajā lidmašīnā viņa bija mirusi no infarkta, bet viņš to nezināja un čekisti bija atveidojuši viņas rokkrakstu, bija uzrakstījuši – mīļais dēls nāc ārā, tev nenotiks nekas ļauns, citādi man visa dzīve ir sapostīta, un tev arī. Viņš šai zīmītei noticēja. Iznāca ārā. Protams, viņš tūlīt tika arestēts, bija tiesa un viņam iedeva 5 gadus. Tā viņš mākslinieks bija, uzzīmēja savas mātes portretu, aprakstīja visu to kā bija.

Tā man bija 2 kapsuliņas un tiešām vienā dienā mani jau aizveda uz lazareti, kur bija

šīs tikšanās istabas, es zināju, ka būs ar sievu tikšanās. Tad pirms tikšanās bija 'šmons'.

Man bija degunā kapsuliņas divas un tad, kad jau mani veda uz priekšu, es tās kapsuliņas pārliku uz muti, lūdzu, ka man tualeti vajag, izņēmu ārā un ieliku mutē. Tad bija mums divu stundu saruna ar sievu caur stiklu – pie manis bija čekisti kādi 3-4 un pie viņas. Jārūnā bija krievu valodā tikai. Pēc šīs tikšanās mūs veda laukā, tur bija tāds emocionāls brīdis, Guntai bira asaras, viņa nezināja vai satiks mani. Tie čekisti tādi apjukuši mazliet, un es to brīdi izmantoju un paspēru divus soļus, apņēmu viņu un noskūpstīju. Skūpstā laikā pārbīdīju ar mēli tās kapsulas viņas mutē. Viņa, protams, saprata un iznesa laukā, nosūtīja caur mūsu kanālu, caur Tallinu, caur Olivistes baznīcu. Tur mums bija Tomsoni, vīrs un sieva, kuri arī darīja ārkārtīgi lielu un svētīgu darbu. Tā šīs lapiņas nokļuva Londonā un daudziem no šiem cilvēkiem pēc tam tika palīdzēts, viņi tika glābti, atbalstīti un par to es varētu stāstīt arī, bet tas ir garš un cits stāsts.

Es ar to visu gribu akcentēt tikai to, ka mums ir ne tikai atbildība par saviem brāļiem un māsām ticības jomā, bet atbildība par visu tautu, par visiem tiem, ar kuriem mums iznāk ikdienā saskarties dzīvē, jo, ja mēs nepalīdzēsim viņiem, tad viņi paliks bez palīdzības vispār.

Noslēguma tēzes:

Es beigās esmu apkopojis trīs tēzes, kas man liekas svarīgas no visa tā par ko jūs te klausījāties:

1. Mēs atsevišķi nespējam uzvarēt, tikai visa tauta kopā. Pirmkārt, stipra laulības savienība. Otrkārt, stipra ģimene – bērni plus vecāki. Treškārt, saliedēta draudze. Ceturtkārt, vienota tauta. Tas ir mehānisms, tā struktūra, ko radījis Dievs. Dievs jau nav radījis tikai cilvēku un iemetis pasaulē, un dzīvojiēt kā gribiet. Arī šī valsts un tautu struktūra, tā ir no Dieva dota, ar Dieva gudrību. Un, ja mēs esam latvieši, tad arī tas ir noticis tikai ar

Dieva gribu. Tā ir viņa vērtība, kura ir jāsargā mums.

2. Kristieši un baznīca nedrīkst norobežoties no tautas. Ikdienas dzīvē galvenais ir tauta. Tur katram jāpierāda savas vērtības, līdzilvēku mīlestība, sava godprātība un nesalaužami dzīves principi. Jāpiedalās sabiedrības pašpārvaldē, partiju darbā, jāveido kristīga, demokrātiska partija un jāpierāda, ka aiz kristiešu vārdiem patiešām stāv reāli dzīves principi.

Kristiešu pienākums ir būt sabiedrības pašpārvaldes avangardā. Varbūt tāda jauna doma, bet padomāiet par to. Šeit piebilde maza – es savā laikā piedalījos trīs kristīgi demokrātisko partiju veidošanā šeit Latvijā. Jo tad, kad tās tika dibinātas, pie visām trim piedalījās mācītāji, pat bīskapi. Tālākais liktenis bija apmēram pusgads, gads, kad notika drausmīga korupcija, tūlīt sākās šķelšanās, domstarpības, viss tas īpašums pazuda un kristieši parādīja, ka baznīcā viņi ir svēti un stipri, bet tad, kad ir jāiet dzīvē – tad sliktāki bieži vien ir, nekā tie, kuri ar šādām vērtībām nelielās. Un tieši šeit es domāju ir vēl tā viena kristīgās dzīves dimensija – ja mēs ejam sabiedrībā un, ja mēs tur pilnveidojamies, tajos apstākļos un slīpējam savas kristīgās pamatvērtības, tad mēs saņemam atpakaļ arī vienu jaunu gandarījumu, kas baznīcēniem nav. Un lūk šis gandarījums ir tas, kas Brāļu draudzēm bija, ka viņi ejot cauri milzīgām vajāšanām, milzīgām, viņi saglabāja spēku, principus un gāja uz priekšu.

3. Lai saliedētos un pastāvētu ir jānotiek regulārai diskusijai ģimenē, draudzē, sabiedrībā. Pasaule nepārtraukti mainās, viss jaunais ir jāizdiskutē, jāizvērtē un kopīgi jāizvēlas, kas der, kas – nē. Šis ir vēl viens vienkāršs, bet ārkārtīgi apjomīgs punkts. Mūsu tautā, sabiedrībā diskusija nav bijusi jau 76 gadi, 50 okupācijas gadus, tagad ir 26 gadi brīvība it kā, bet nekādas diskusijas nekur nav.

Es ar šo domu esmu gājis daudzās draudzēs un daudzās vietās, un es jūtu, ka visur ir neizpratne, nevēlēšanās, jo mēs esam atraduši no tā. Mēs vispār nezinām, kas ir diskusija. Un līdz ar to mēs esam drausmīgi sašķelti.

Man ir patriotisku cilvēku paziņu loks, plašs, bet, ja man šodien ir jāsapulcē 10 latvieši kaut kādam uzdevumam, kas būtu vienoti, es to nevaru izdarīt. Es esmu mēģinājis pēdējos 4 gadus trīs reizes sapulcināt apmēram 15 latviešus un visas reizes ir bijis tā, ka mēs esam priecīgi, apsveicināties un visi ir patrioti, un parunāsim tagad. Tad, kad ir pagājusi apmēram stunda, tad jau ir skaidrs, ka apmēram 3 vai 4 nogrupējumi ir par attieksmi pret pagātni, par attieksmi pret čeku, pret attieksmi pret baznīcu, pret attieksmi pret politiku, pret attieksmi pret partijām. Mums nav šis kodols, mums nav šī platforma uz kuras mēs varam sapulcēties. Tamdēļ mans aicinājums ir - rūpēties par šo kodolu.

Ja šodien pajautā, kas ir konservatīvās pamatvērtības, tad parasti, gandrīz neviens nevar pateikt, kas tas ir. Mēs tikai zinām, jā, tas ir kaut kas svarīgs, bet šo būtu jāzina visiem mums, visiem studentiem jāzina no galvas un tas mums ir jānes šīs idejas sabiedrībā, jāskaidro, jo tur liberālisms valda. Bet uz kā tad mēs stāvam? Kristieši Latvijā sastāda apmēram 80% un kristieši nezina uz kādām pamatvērtībām, no sabiedriskā viedokļa, mēs stāvam.

Mūsu misija ir skaidrot šīs pamatvērtības sabiedrībā. Novēlu, lai jūsu dzīvē jūsu tauta un valsts ieņemtu nozīmīgu vietu.

Pastāstiet par savu darbību kustībā – “Par tautas dzīvību”, kuras darbības rezultātā izdevās pieņemt preambulu. Lai ir kāds konkrēts paraugs, ka ne tikai padomju apstākļos var kaut ko darīt, bet pat mūsdienā apstākļos, kas šķiet pat bieži vien bezcerīgi.

J.R.: Šī kustība iesākās pirms kādiem 8 gadiem, apmēram, tad, kad visa tā liberālisma, homoseksuālisma

propaganda nāca virsū – Delna u.c. – tūlīt vajag mainīt likumdošanu un tā tālāk.

Tad faktiski, tas bija pamatā Evas Lūses nopelns, viņas vīram bija juridiskais birojs un tur bija konferenču telpa, kur pulcēties. Mēs bijām aktīvi kādi 8 – 10 kristīgi cilvēki, Guntis (Kalme) jau arī. Mēs izdarījām ar savu darbību to, ka Latvija ir Eiropā viena no nedaudzajām valstīm, varbūt vēl Polija, es nezinu, kur vēl varētu būt, kur visas šīs perversiju definīcijas likumdošanā nav tikušas iekšā, mēs esam pasargāti. Tas nozīmē pasargāti arī mūsu bērni un mazbērni.

Pirmais solis bija, ka es savācu materiālus par to, **kas ir homoseksuālisms**. Padomju laikā un pirmos brīvības gadus par to šaubas nebija – **tā ir pederastija, tā ir ļoti bīstama perversija**. Mums bija ārstu atzinumi, ka tas noved pie daudz īsāka dzīves ilguma, ir saistīts ar visādām infekcijām un problēmām. Tad tur ir vesela bukete, saraksts garš, ko izsauc homoseksuālisms.

Tas, ka šodien sabiedrībā daļēji jau šis jautājums ir padarīts viegls – geji, tas nekas nav – jaunatnei tas ir ārkārtīgi bīstami. Es savācu dažādas atsauksmes, ir arī jūsu bīskapa atzinums un ārstu.

No viena ticīga cilvēka es dabūju investīciju un mēs iespiedām 5000 eksemplāru brošūru. To brošūru dalījām uz visām pusēm, pēc tam bija televīzijas diskusijas, kur žurnālisti sēdēja ar šo brošūru rokās. Pēc tam Latgalē tā tika pavairota, apmēram 25 000 eksemplāros, tādā vienkāršotā veidā. Faktiski tas apturēja visu to homoseksuālisma propagandu Latvijā.

Pēc tam nāca šī kustība – mēs iestājāmies pret abortiem, vairākām lietām, lai nebūtu likumdošanā, Vecrīgā bija bērnu skulptūriņu izstāde uz ietves. Akcijas bija ļoti daudz, bet faktiski kopējais rezultāts bija tāds, ka 10 cilvēki apturēja visu to Sorosa finansēto, to milzīgo propagandas lavīnu, kura, ja tā nebūtu tikusi

apturēta, mēs šodien arī dzīvotu pavisam citā Latvijā. Tikai 10 cilvēki apmēram.

Iedomājieties, kas notiktu, ja 50% kristiešu būtu aktīvi, visās pilsētās būtu koordinācijas biroji, kristieši nāktu kopā, domātu par skolu programmām, bērnudārziem, par visu to likumdošanu un ietu iekšā valsts pārvaldē. Mēs taču esam vienīgie uz ko var paļauties, godprātīgie. Liberālismā pamatvērtību vispār nav. Tur ir tikai tiesības, atbildība tur vispār nav. Tamdēļ, lūk, rietumu pasaule faktiski grūst.

Tagad cīnās par tā saucamiem bēgļiem, lai nelegālā imigrācija, ka tas tagad ir kaut kas īpašs. Bet valstu robežas taču ir priekš tam, ka viņi nedrīkst pārkāpt neviens. Ja pārkāpj, tad normāli, ka uz viņu šauj. Un šeit simtiem tūkstošu, miljoniem ir gatavi nākt iekšā – pilnīgi cita kultūra, reliģija un Rietumeiropā jau simtiem baznīcas pārtop par mošejām, Vācijā piemēram.

Ļoti daudz argumentu ir par to, ka kristiešiem ir jāatbild par visu – par visu savu tautu un valsti, ja mēs gribam, lai mūsu tauta un valsts nevis grimst, nevis, ka mūsu bērniem jānūk no mūsu valsts, kura ir korumpēta un kurā notiek daudz negatīvas lietas, bet, ka mēs varam lepoties ar to.

Ulmaņa laikā Latvija bija Eiropas zieds. Te ražoja ne tikai Minox, velosipēdus, motociklus, vieglās mašīnas, kravas mašīnas, lidmašīnas. Mēs bijām zieds. Kas tagad notiek? Tad bija atbildība, cilvēki bija ar citu attieksmi pret dzīvi. Tā kā aizstāvēsim savu tautu. Mēs esam vienīgā cerība savai tautai, un, lai Dievs arī jums stāv klāt.

*Sagatavoja:
Armanda Brīdaga,
Lutera Akadēmijas,
Dr. darbinieku programmas,
2. kursa studente*

Dieva žēlastības smarža!

"Bet Jēzus sešas dienas pirms Pashā nogāja uz Betāniju, kur bija Lācars, ko Viņš bija uzmodinājis no mironiem. Tur tie Viņam taisīja mielastu. Marta apkalpoja, bet Lācars bija viens no tiem, kas kopā ar Viņu sēdēja pie galda. Tad Marija, paņēmusi mārciņu īstas, ļoti dārgas nardu eļļas, svaidīja Jēzus kājas un žāvēja viņa kājas ar saviem matiem. Un svaidāmās eļļas smarža piepildīja visu māju. Bet viens no Viņa mācekļiem, Jūda Iskariots, kas vēlāk Viņu nodeva, sacīja: "Kāpēc šī svaidāmā eļļa nav pārdota par trīs simti sudraba gabaliem un nauda nodota nabagiem?" Bet to viņš sacīja nevis tāpēc, ka viņam rūpēja nabagi, bet tāpēc, ka viņš bija zaglis un, maku turēdams, piesavinājās iemaksas. Tad Jēzus sacīja: "Laid viņu, to viņa manai bērū dienai ir pataupījis! Jo nabagi vienmēr ir pie jums, bet Es neesmu vienmēr." Tad liels pulks jūdu dabūja zināt, ka Viņš ir tur, un atnāca ne vien Jēzus dēļ, bet arī lai Lācaru redzētu, ko Viņš bija uzmodinājis no mironiem. Bet augstie priesteri nolēma nokaut arī Lācaru, jo viņa dēļ daudz jūdu nogāja un ticēja Jēzum."

(Jņ. 12:1-11)

Laikam es esmu viens no nedaudzajiem, kas Sv. Rakstos ir pamanījis, ka Dievam patīk BBQ smarža. Skan nedaudz jocīgi, bet atskatīsimies uz Vecās derības dievkalpošanu. Svinot Pasha svētkus, tempļī upurēja: dedzināja jēra upuri, un smarža, kas veidojās tā visa rezultātā, cēlās augšup pie Dieva un tā bija Dievam tīkama smarža, Dievam tīkams upuris.

Šīs dienas lasījumā mēs redzam to pašu - proti, par spīti augsto priesteru naidam un varmācībai, kas vēl tikai izpaudīsies pret Jēzu, Viņš ierodas Betānijā, lai turētu mielastu kopā ar Mariju, Martu, augšāmceltu Lācaru, ar saviem mācekļiem un iespējams ar vēl dažiem cilvēkiem. Mielasts norit mierīgi, šķietami nekas īpatns nenotiek - Lācars sēž kopā ar Jēzu pie mielasta, Marta klusībā apkalpo, un, pēkšņi, Marija pieceļas, atver dārgas svaidāmās eļļas trauciņu, apzīmē, svaida Jēzus kājas un žāvē tās ar saviem matiem. Cik pazemīga darbība un cik pazemīga kalpošana Kunga priekšā. Mums tas varbūt neko neizsaka, bet tajā laikā, tajā kultūrvīdē Marijas darbības pašas par sevi rāda, ka Jēzus ir Kungs, Kēniņš, Mesija, Svaidītājs, kuru visi tik ilgi gaidīja. Vecās derības laikā tikai kēniņus apzīmēja ar svaidāmo eļļu, parasti, lejojot pār galvu, bet Marija lej pār kājām, jo nav cienīga liet pār Jēzus galvu. Šeit parādās Marijas pazemība, no kuras mēs varam tikai mācīties un pārņemt to savā ikdienas dzīvē gan pret Kungu, gan pret saviem tuvākajiem, t.i., ikvienu cilvēku.

Pievērsīsim uzmanību, ka šo pēkšņo, spontāno darbību pavada arī tikpat pēkšņa kritika no Jūdas Iskariota puses, kurš sacīja: "Kāpēc šī svaidāmā eļļa nav pārdota par trīs simti sudraba gabaliem un nauda nodota nabagiem?" Bet to viņš sacīja nevis tāpēc, ka viņam rūpēja nabagi, bet tāpēc, ka viņš bija zaglis un, maku turēdams, piesavinājās iemaksas. (Jņ. 12:5-6) Arī mēs kādreiz esam līdzīgi Jūdam Iskariotam, novēršoties no Kunga un pievēršoties savam personīgajam egoisms, kas prasa pašam savu labumu. Taču Dievs neļauj pieviltnies un neļauj pat ļaunumam ietekmēt Viņa žēlastības izpaušanos, apturot Jūdu sacīdams: "Laid viņu, to viņa manai bērū dienai ir pataupījis!"

(Jņ. 12:7b)

Kur, kādā veidā tad izpaudās Dieva žēlastība šajā epizodē? "Un svaidāmās eļļas smarža piepildīja visu māju." (Jņ. 12:3b) Pievērsiet uzmanību - svaidāmās eļļas smarža piepildīja visu māju un visi, kas tajā atradās bija šīs smaržas ietverti, pat nodevējs Jūda Iskariots. Marija ar savu darbību sagatavoja Dieva Jēru, mūsu Kungu Jēzu, upurēšanai, un eļļas smarža, gluži kā Vecās derības dedzināmā upurjēra smarža, cēlās augšup, ietverot ikvienu - gan taisno, gan grēcinieku.

Lūk, kur arī parādās Dieva žēlastība - neatkarīgi no mūsu sajūtām, domām, iekšējiem vai pat ārējiem pārdzīvojumiem vai apdraudējumiem, kuriem tiekam pakļauti vai kurus izraisam paši, Dieva žēlastība aplāj mūs visus kā Dievam tīkama smarža, kā patiess upuris caur Jēzu Kristu, padarot arī mūs kā upurus līdz ar Kristu. Tādā veidā mēs dalām Kristus nāvi un augšāmcelšanos, lai Kristus žēlastības spēkā arī mēs tiktu augšāmcelti gan garā, gan miesā, gan šodien, gan katru jauno dienu, kuru Dievs dāvā. Novēlu, lai Dieva žēlastības smarža mūs pavada un aplāj vienmēr. Lai, raugoties uz mums, Viņš redzētu Sava svaidītā Dēla atspulgu jebkurā darbā un dienā līdz pat mūžībai. Āmen.

*Andrejs Irbe,
Teoloģijas programmas,
1. kursa students*

Referāts – aicinājums uz mācītāja kalpošanu un kalpotāja izaugsme apustuļa Pāvila pastorālteoloģijā Pāvila 1. vēstulē Timotejam – 2. daļa: Timoteja personība un aicinājums:

Šajā kopsavilkumā īsi pārskatīsim galvenās Timoteja aicinājuma procesa sastāvdaļas:

- I. Timoteja Konvertācija
 - A. Bērnības ietekme [2Tim 3:14-15](#)
 - B. Mātes un vecmāmiņas mācība [2Tim 1:5](#)
 - C. Pāvila pirmais misijas ceļojums [Ap.d.14:8-21](#)
- II. Timoteja aicinājums
 - A. Aicinājums no Pāvila [Ap.d. 16:1-3](#)
 - B. Apstiprinājums (ordinācija) no Baznīcas [1Tim 4:14](#)
 - C. Harizmas (dāvana) no Dieva [2Tim 1:6-7](#)
- III. Timoteja raksturs
 - A. Labas atsauksmes no Baznīcas [Ap.d. 16:2](#)
 - B. Uzticīgs Pāvilam [1Kor 4:17](#)
 - C. Rūpīgs, nesavtīgs, pašizliedzīgs un sevi [darbos] pierādījis [Fil 2:19-22](#)

Vispārējais aicinājums uz Profesiju:

Disertācijā specifiski uz Timoteja vispārīgais netiek apskatīts.

Timoteja vispārējais aicinājums uz ticību – ģimenes ietekme bērnībā:

Aicinājums jūdu ticībā Timotejam notika caur ģimeni – māti un vecmāmiņu. Saskaņā ar Pāvila 2. vēstuli (2Tim) Timotejam (Τιμόθεός, "godinot Dievu") bija bagāts reliģisks mantojums ([2Tim 3:14-15](#), skat. [nākošās lapas citātos](#)). Šī atsauce pierāda, ka Timotejs mācījās Dieva Vārdu jau agrīnā vecumā. Viņa māte un vecmāmiņa Pāvilam bija pazīstamas kā sievietes ar patiesu, sirsnīgu (αυτοπρόκριτου) ticību ([2Tim 1:5](#)). Nav nekas rakstīts par viņa tēvu izņemot to, ka viņš bija grieķis, visdrīzāk neticīgais, jo viņš dēlu nebija apgraizījis ([Ap.d. 16:3](#)).

No Pastorālteoloģijas viedokļa aicinājums uz ticību vienlaicīgi nozīmē arī aicinājumu uz kristieša kalpošanu. Kristieša dzīve vispār uzsākas ar šo aicinājumu.

Aicinājuma struktūra

[Vispārējais] aicinājums [uz profesiju]

Cilvēka īstā esamība uz zemes, ko Dievs mums ir paredzējis caur profesijas apguvi. Tā personu pārveido par personību un dod iespēju kalpot sabiedrībai, tātad arī tās mazākajiem t.i. Dievam, jo esam "Dieva darba biedri" (Pāvils 1Kor 3:9).

[Vispārējais] aicinājums uz ticību

Vispārējais aicinājums uzskatāms, kā aicinājums uz svētdzīvi uz Dieva noteikumiem un uz kalpošanu konkrētiem cilvēkiem.

Iekšējais Aicinājums uz Sevišķo Kalpošanu [Mācītāja Amatu]

Iekšējais aicinājums – kad tas nāks [no Dieva!] – tad noteikti zināsiet! Kritēriju nav! Nāk no Vārda sadzirdēšanas (Solo Verbo)

Tiešais un Pastarpinātais (ārējais) Aicinājums

Tiešais jeb iekšējais jeb nepastarpinātais aicinājums nāk no Dieva! Nepastarpinātais tiešais aicinājums no Dieva var nākt ar brīnumiem (kā Mozum, kā Pāvilam).

Ārējais aicinājums nāk no autoritatīva kalpotāja Baznīcā.

M.Hemnics: Nav pavēles gaidīt tiešo aicinājumu → caur pastarpinātu [ārējo] aicinājumu, kad kādam kristietim lūdz [mīlestības Gara leģitīmācija]. ML sludināja bez pašlabuma, pašam tikai likstas.

Tomēr gan Mācītājam, gan draudzei jābūt pārliecinātiem, ka viņš ir ticis [iekšēji] aicināts. Ja šaubies, tad aicinājums nav bijis!

Aicinājuma pārbaude

Skat. tālāk.

Timoteja konvertācija:

Lielākā daļa pētnieku uzskata, ka Timotejs tika konvertēts caur Pāvila sludināšanu viņa pirmās misijas ceļojuma laikā.

Timotejs – Pāvila augšāmcelšanās Listrā iespējamais liecinieks:

Saskaņā ar Ap.d. 14:8-20, skat. blakus citātos, kad Pāvils un Barnaba iegāja Liakonijas Listrā, Galatijas provincē, viņi ievēroja kroplu cilvēku, kura bija ticība secinājumus, Pāvils aicināja viņus apstāties un uzklaustīt par patieso Dievu, visa Radītāju. Tas cilvēkus savaldīja. Bet vēlāk, dumpīgu Antiohijas un Ikonijas ebreju mudināti cilvēki mēģināja Pāvilu nogalināt. Viņš palika guļot ārpus pilsētas ar šķietami mirušu ķermeni. Vēl viens brīnums notika, mācekļiem pulcējoties ap mirušo Pāvila ķermeni. Viņš augšāmcelās (αναστας) un atgriezās pilsētā (²⁰ Kad mācekļi apstājās viņam apkārt, viņš piecēlās kājās un iegāja atpakaļ pilsētā. Nākamajā dienā viņš kopā ar Barnabu izgāja uz Derbi." Ap.d. 14:20).

Figure 1 Pāvila nomētāšana ar akmeņiem Listrā, Cesare Mariani, Ap.d. 14:19 – 20

Varam pieņemt, ka arī Timoteju varēja būt starp mācekļiem, kas kļuva par Pāvila atdzimšanas lieciniekiem. Otrajā vēstulē Timotejam, Pāvils viņam atgādināja par (¹¹ manām vajāšanām, ciešanām, kādas mani piemeklēja Antiohijā, Ikonijā, Listrās, – visām ciešanām, kuras es pārcietu un no kurām mani izglāba Kungs." 2Tim 3:11). Ralfs Erle¹ (1968, 421 lpp.) izsaka domu, ka, varbūt, tajā naktī Pāvils uzturējās Timoteja namā, kur viņš novēroja dziļu dievbijību no jaunekļa mātes un vecmāmiņas (2Tim 1:5 - skat. blakus citātos.).

Citāti no Bībeles

2Tim 3:14-15 ¹⁴ Bet tu paliec pie tā, ko esi iemācījies un kam esi uzticējies, zinādams, no kā esi mācījies. ¹⁵ Tu jau no agras bērnības pazīsti Svētos Rakstus. Tie dod tev gudrību, lai tu nonāktu pie pestīšanas caur ticību Kristum Jēzum."

2Tim 1:5-6 ⁵ Es atceros tavu neviltoto ticību, kas vispirms iemājoja tavā vecmātē Loidā un tavā mātē Eunīkē, un esmu pārliecināts – arī tevī. ⁶ Šā iemesla dēļ es tev atgādinu, lai tu no jauna liec sevī iekvēloties dievišķajam dāvinājumam, kas tevī dots ar manu roku uzlikšanu.

Ap.d. 16:1-3 ¹ Tad viņš nonāca Derbē un Listrās. Un, redzi, tur bija kāds mācekļis, vārdā Timotejs, ticīgas jūdu sievietes dēls, kura tēvs bija grieķis. ² Brāļi, kas dzīvoja Listrās un Ikonijā, liecināja par viņu labu. ³ Pāvils, iedams prom, gribēja ņemt viņu līdzī. Bet, tā kā visi zināja, ka viņa tēvs bijis grieķis, Pāvils to apgraizīja jūdu dēļ, kuri dzīvoja tajā apvidū.

Pāvils un Barnaba Listrās

Ap.d. 14:8-20 ⁸ Listrās bija kāds nevarīgs vīrs, kropls no mātes miesām, kurš nekad nebija staigājis. ⁹ Viņš sēdēja un klausījās Pāvilu runājam. Vēlīgi to uzlūkojis un ieraudzījis, ka viņā ir ticība tikt dziedinātam, ¹⁰ Pāvils sacīja stiprā balsī: "Celies un stāvi stingri uz savām kājām!" Tas pielēca kājās un sāka staigāt. ¹¹ Kad ļaužu pūlis ieraudzīja, ko Pāvils bija izdarījis, tie sāka skaļi kliegt likāoniešu valodā: "Pie mums ir nokāpuši dievi cilvēku izskatā." ¹² Viņi nosauca Barnabu par Zevu un Pāvilu par Hermeju, tādēļ ka viņš bija galvenais runātājs. ¹³ Priestēris no Zevas tempļa, kas atradās ārpus pilsētas, atveda pie vārtiem vēršus un upura vītnes un kopā ar ļaudīm jau grāsījās upurēt. ¹⁴ Apustuļi Pāvils un Barnaba, to dzirdējuši, pārplēsa drēbes un metās ļaužu pūlī, kliegdami: ¹⁵ "Vīri, kādēļ jūs tā darāt? Mēs esam tādi paši ciešanām pakļauti cilvēki kā jūs. Mēs sludinām jums evaņģēliju, lai jūs atgrieztos no šiem māņiem pie dzīvā Dieva, kas radījis debesis un zemi, un jūru, un visu, kas tur iekšā, ¹⁶ un kas visām tautām iepriekšējās paaudzēs ļāvis iet savu ceļu. ¹⁷ Tomēr viņš nepārstāja par sevi liecināt ar labiem darbiem, sūtidams no debesīm lietu un ražas laiku, sagādādams jums barību un piepildīdams jūsu sirdis ar prieku." ¹⁸ Tā runājot, viņiem tik tikko izdevās atturēt ļaužu pūli no upurēšanas viņiem par godu. ¹⁹ Tad ieradās jūdi no Antiohijas un Ikonijas un noskaņoja ļaudis pret viņiem. Viņi nomētāja Pāvilu akmeņiem un, domādami viņu jau nomirušu, vilka to ārā no pilsētas. ²⁰ Kad mācekļi apstājās viņam apkārt, viņš piecēlās kājās un iegāja atpakaļ pilsētā. Nākamajā dienā viņš kopā ar Barnabu izgāja uz Derbi.

1Tim 4:14 ¹⁴ Neesi nevērīgs pret dāvanu, ko esi saņēmis ar pravietojumu brīdīt, kad presbiteri tev uzlika rokas.

2Tim 1:6-7 ⁶ Šā iemesla dēļ es tev atgādinu, lai tu no jauna liec sevī iekvēloties dievišķajam dāvinājumam, kas tevī dots ar manu roku uzlikšanu. ⁷ Dievs mums nav devis bailības garu, bet gan spēka, mīlestības un saprāta garu.

¹ Earle, R. (1968). The Acts of the apostles. In Beacon bible commentary. Kansas City, MO: Beacon Hill Press.

Figure 2 Listras apkaimē visdrīzāk Pāvils pirmo reizi satika Timoteju un viņu kristīja. Netālu no tās farizeju sakūdītie ebreji Pāvilu nogalināja un Timotejs visdrīzāk kļuva par Pāvila brīnumainās atdzīvošanās liecinieku. (The Bible Atlas by Access Foundation, Editor Zaine Ridling, PhD. P.119)

Timoteja pastarpinātais un tiešais aicinājums:

Pēc Dieva aicinājuma uz ticību un kalpošanu, nākamais aicinājums, kas var nākt un var arī neatnākt, ir aicinājums uz speciālu kalpošanu, t.i. aicinājums uz citu kristiešu mācīšanu. Tas sevī ietver gan aicinājumu, gan izaicinājumu, jo, atbildot šim aicinājumam, tev citi cilvēki jāved tuvāk Dievam un dievbijīgai dzīvei, pie tam to var paveikt tikai ar savas dzīves piemēru, sadzīvojot un cīnoties pašam ar savu grēcīgumu.

Aicinājums no Pāvila – Timoteja ārējais aicinājums kalpošanā:

Kad Pāvils savā otrajā misijas ceļojumā pabija Timoteja pilsētā, viņš vēlējas, lai Timotejs kļūtu par viņa palīgu kalpošanā (Ap.d. 16:1-2), kas arī bija Timoteja ārējais aicinājums. Tā kā Timoteja tēvs, grieķis būdams, acīmredzot nebija jūdu ticīgais, jo Timotejs vēl nebija apgraizīts.

Pāvila un arī Timoteja nākamā kalpošana bija paredzēta ne tikai starp pagāniem, bet arī starp jūdiem, tādēļ Pāvils Timoteju apgraizīja (Ap.d. 16:3). Timoteja jaunība (1Tim 4:12) Pāvilu neatturēja no viņa izvēles aicināt Timoteju

Aicinājuma pārbaude

- 1) **Pozitīva** – tikai pēc [ārējā] Dieva vārda. Nevis caur manām sajūtām. Tomēr, kad SvG uz tevi runā – tu būsi Mācītājs – nevajag spirināties [iekšējā nepieciešamība].
- 2) **Negatīvā** – neatbilst mūsu ambīcijām, vēlmēm. Ja tu jautā, vai es deru Mācītāja amatam? – Ja atbildi JĀ!, tad tu noteikti nederi.

Kalpošanā aicinātā pašanalīze ļauj objektīvāk novērtēt savu motivāciju:

- 1) Četri **patiesie motīvi**:
 - a. nesavtīgums [JK sirds iežēlojās par ļaudīm, atstātiem bez gana],
 - b. nākotnes neprognozējamība,
 - c. gatavība uzņemties Mācītāja krustu,
 - d. Dieva gribas dēļ "Es citādi nevaru"
- 2) **Aplamie motīvi** – savtīgie (alga, politiski vai nacionāli motīvi, mazvērtības kompleksu kompensācija [psihologs un mācītājs], godkāre, estētiski, izcelsme no Mācītāju dzimtas, ...)

Sv. Rakstu citāti

1Tim 4:12 ¹² Nevienam lai tevi nenicinā tavas jaunības dēļ, topi paraugs ticīgajiem savos vārdos, dzīvē, mīlestībā, ticībā, šķīstībā.)

Ap.d. 14:23 ²³ Viņi iecēla draudzēs presbiterus un ar lūgšanām un gavēšanu uzticēja viņus Kungam, kuram tie bija sākuši ticēt.

Ap.d. 19:1-10 ¹ Kamēr Apolls bija Korintā, Pāvils, pārstaigājis augšējos apgabalus, nonāca Efesā un tur, sastapis dažus mācekļus, ² tiem jautāja: "Vai jūs saņēmt Svēto Garu, kad kļuvāt ticīgi?" Bet viņi atbildēja: "Pat dzirdējuši neesam, ka Svētais Gars ir." ³ Viņš jautāja: "Kādā kristībā jūs esat kristīti?" Viņi atbildēja: "Jāna kristībā." ⁴ Pāvils sacīja: "Jānis kristīja uz atgriešanās no grēkiem un tautai mācīja, lai tic tam, kas nāks pēc viņa, – Jēzum." ⁵ To dzirdējuši, viņi tika kristīti Kunga Jēzus vārdā, ⁶ un, kad Pāvils uzlika rokas, pār viņiem nāca Svētais Gars, un viņi sāka runāt mēlēs un pravietot. ⁷ Tādu vīru bija kādi divpadsmit. ⁸ Tad viņš iegāja sinagogā un drosmīgi sludināja trīs mēnešus, runādams un pārliecinādams par Dieva valstību. ⁹ Bet, kad daži ar nocietinātu sirdi neticēja un sapulcējušos ļaužu priekšā zākāja šo ticības ceļu, viņš kopā ar mācekļiem nošķīrās no tiem un ik dienas sarunājās Tiranna skolā. ¹⁰ Tas turpinājās divus gadus, tā ka visi Āzijas provinces iedzīvotāji dzirdēja Kunga vārdu – gan jūdi, gan grieķi. ...

par savu palīgu, lai gan viņš pazina Timoteju tikai neilgu laiku. Pāvils izvēlējās Timoteju, jo par viņa labo reputāciju bija liecības no citiem kristiešiem tur (Ap.d. 16:2).

Disertācijā netiek runāts par Timoteja tiešo aicinājumu no Dieva, viņa iekšējām sajūtām par šī aicinājuma speciālajai kalpošanai esamību. Tomēr varam nojaust, ka

aicinājums no Jēzus Kristus apustuļa Pāvila viņa autoritātē, un Pāvila brīnumainā augšāmcelsšanās pie Listras, kuras iedzīvotāji visdrīzāk bija arī Timotejs, varēja būt šie brīnumainie Dieva darbi Timoteja dzīvē, kas Timotejam veidoja iekšējā aicinājuma saturu. Sanāk, ka iekšējais Dieva aicinājums Timoteja dzīvē bija savijies kopā ar ārējo – Pāvila – aicinājumu uz kalpošanu.

Apstiprinājums (ordinācija) no Baznīcas vecajiem:

Timoteja aicinājumu kalpošanai tālāk apstiprināja baznīcas vecajie (1Tim 4:14). Agrīno misionāru prakse veidot jaunus draudzes bija caur "vecājo iecelšanu" (Ap.d. 14:23).

Pāvils aicina kalpošanā un uzliek rokas:

Autors secina, ka būdams Listrā Pāvils Timotejam uzlika rokas. Viņš vēlāk aicināja Timoteju, lai no jauna iekvēlojas dievišķajam dāvinājumam, atsaucoties uz roku uzlikšanu (2Tim 1:6 - skat. iepriekšējās lappuses citātos). Netiek teikts, vai Timotejs tika kristīts arī ar ūdeni, bet vēlāk Timotejam tiek uzliktas rokas no prezbitēriem. Un Timotejam tiek uzliktas rokas no Pāvila, pie tam nav teikts, ka tas ir vienā laikā, drīzāk gan dažādos. Rodas jautājums vai gadījumā Pāvils, "konvertējot," nevarēja būt kristījis Timoteju ar Svēto Garu caur roku uzlikšanu (līdzīgi kā aprakstīts Ap.d. 19:1-10)? Vai kristīšana ar ūdeni (tātad Pāvila izpratnē – Jāņa kristība) un roku uzlikšana (kristības ar Svēto Garu) kristiešiem aizvietoja jūdu derības zīmi ar Dievu caur apgraizīšanu, Timotejam apgraizīšanu komplektā ar roku uzlikšanu varam uzskatīt par viņa kristībām? Šis jautājums disertācijā netiek apskatīts.

Sv. Rakstu citāti

Fil 2:19-22 ¹⁹ Es ceru, paļaudamies uz Kungu Jēzu, ka drīz varēšu nosūtīt pie jums Timoteju, lai, uzzinājis visu par jums, es kļūtu mundrāks. ²⁰ Pie manis nav neviena cita, kuram no sirds rūpētu jūsu lietas tāpat kā viņam, ²¹ jo visi tiecas pēc sava labuma, nevis pēc tā, kas ir Jēzū Kristū. ²² Jūs pazīstat Timoteja uzticamību un zināt, ka viņš kopā ar mani ir kalpojis evaņģēlija labā, kā dēls kalpo tēvam." **Ap.d. 28:16** ¹⁶ Kad ieradāmies Romā, Pāvilam atļāva dzīvot atsevišķi kareivja uzraudzībā. **Ap.d. 28:30** ³⁰ Pilnus divus gadus viņš pavadīja savā īrētajā mājoklī un uzturēja visus, kas pie viņa nāca,

Aicinājuma pārbaude, analizējot Timoteja raksturu – aicinājuma pastorālteoloģiskā pārbaude:

No pastorālteoloģijas viedokļa kalpošanas aicinājums ir jāpārbauda, un der apzināties pozitīvo – apstiprinājumu kalpošanas izvēles pareizībai, un negatīvo, kuras klātesamība aicinātajā noraida veiksmīgas kalpošanas iespēju:

Timoteja aicinājuma pārbaudi – atbilstību personībai varam secināt no viņa rakstura, kas atklājas Sv.Rakstos. Tādēļ mēs sekosim disertācijas autoram un apskatīsim to detalizētāk.

Timoteja raksturs:

Timotejs izrādījās uzticams, īsts un Jēzus Kristus un Pāvila lietai lojāls darbinieks. Vēstulē korintiešiem Pāvils raksturoja Timoteju: "mans mīļais, uzticamais dēls Kungā, viņš jums atgādinās manu mācību, kas ir Kristū Jēzū, kā es to visās draudzēs mācu." (1Kor 4:17).

Timotejs bija gādīgs un nesavtīgs savā kalpošanā, ko Pāvils atzīmē vēstulē filipiešiem (Fil 2:19-22). Timotejs ceļoja kopā ar Pāvilu kā viņa labā roka un kļuva viņa tuvs pavadonis.

1. vēstules Timotejam sarakstīšanas laiks un vieta:

Arī šeit neatstāstīšu pamatoju, vien aprobežošos ar disertācijas autora secinājumiem, ka Pāvils savu 1. vēstuli Timotejam rakstījis būdams Maķedonijā 62.gadā (AD)², t.i. kalpojot un ceļojot starplaikā starp pirmo un otro Romas apcietinājumu.

Homērs Kents (1982, pp. 47-49) piedāvā šādu Pāvila ceļojumu maršruta un laika aprakstu:

- 60 AD – Pāvils nonāk Romā (Ap.d. 28:16)
- 60-62 AD – Pāvils 2 gadus tiek turēts apcietinājumā (Ap.d. 28:30)
- 62-63 AD – Pāvils ciemojas Austrumos. Viņa ceļojumi ietver Kolosu (Phm 22), kā arī Efesu, Maķedoniju, Filipi (Fil 1:25) un Krētu (Tit 1:5)
- 64-67 AD – Pāvila ceļojums uz Spāniju, atgriešanās Grieķijā un Mazāzijā, Milētā (2Tim 4:20), Trojā, Korintā (2Tim 4:13) un Romā (2Tim 1:16-17).

² Jāatzīmē, ka disertācijas autora piedāvātais laiks atšķiras no Rakstu pētnieku, kas atzīst Pāvila autorību, līdz šim nosauktajiem sarakstīšanas gadiem, jo tie dalās divās grupās. Visi no Ap.d. secina un atzīst, ka 1Tim sarakstīta drīz vien pēc Efesas atstāšanas. Tātad 59-60 AD ceļojumā uz Maķedoniju (šim viedoklim piekrīt Theodoret, Benson, Zachariae, Michaelis, Schmidt, Koppe, Planck, Grotius Lightfoot, Witsius, Lardner, Hug, and Prof. Stuart) vai 64-65 AD – pēc Pāvila pirmā apcietinājuma (piekriitēji - Paley, Pearson, L'Enfant, LeClerc, Cave, Mill, Whitby, Macknight u.c.). Skat.

http://biblehub.com/commentaries/barnes/1_timothy/1.htm

Pāvila un Timoteja ceļojumu maršruti:

Apustuļu darbos atrodami Pāvila un Timoteja ceļojumu maršruti.

- **Ap.d. 16:1-3** Pāvils paņēma Timoteju līdz viņa otrajā misijas ceļojumā.
- Viņu ceļojums ietvēra tādus reģionus kā Galatijas Mīsijs un Maķedonija. Maķedonijā tie evaņģelizēja Filipus (**Ap.d. 16:12-40**), cauri Amfipolei un Apollonijai, līdz viņi nonāca Tesalonīkē (Nemieri Tesalonīkē **Ap.d. 17:1-9**) un Berojā (**Ap.d. 17:10-15**).
- Timotejs kopā ar Sīlas palika Berojā, kamēr Pāvils tai laikā tika sūtīts uz Atēnām (**Ap.d. 17:14-15**).
- Kad Pāvils sasniedza Atēnas, viņš sūtīja pēc tiem, lai viņiem ātri nāk pie Pāvila. Esot Atēnās, Pāvils sūtīja Timoteju misijā atpakaļ uz Tesalonīkēm. (**1Th 3:2**). Pēc kalpošanas Atēnās Pāvils devās uz Korintu.
- **Ap.d. 18:5** Timotejs un Sīlas Korintā ieradās no Tesalonīkas Maķedonijā. Timotejs bija ar Pāvilu Korintā, kad Pāvils rakstīja viņa divas vēstules Tesalonīkiešiem (**1Th 1:1, 2Th 1:1**) un viņa vēstuli romiešiem (**Ro 16:21**). No Korintas Pāvils ceļoja uz Efesu un atstāja Akvilu un Priscilu (**Ap.d. 18:19**). Pāvils kuģoja uz Sīriju, un tālāk ceļoja uz Cezareju, Antiohu un Jeruzalemi (**Ap.d. 18:21-23**).
- Savā 3. misijas ceļojumā Pāvils kalpoja Galatijā un nogāja līdz Efesai Frīģijā. Šeit Pauls mācīja apmēram trīs gadus (**Ap.d. 19:1-40**). Esot Efesā Pāvils rakstīja savu 1.vēstuli Korintiešiem, kurā minēja Timoteju kā savu emisāru (**1Kor 4:17, 1Kor 16:8-10**).
- **Ap.d. 19:22** - Pēc savas atdzimšanas Efesā Pāvils sūtīja Timoteju un Erastu uz Maķedoniju. Pēc kņadas, kas vēlāk notika Efesā, Pāvils devās uz Maķedoniju, lai iedrošinātu baznīcas (**Ap.d. 20:1-2**). Šajā laikā Maķedonijā Pāvils iespējams uzrakstīja savu otro vēstuli korintiešiem (**Clarke, 1832, p. 304**)³. Timotejs šajā laikā bija kopā ar Pāvilu (**2Kor 1:1, 19**). Tad viņš gāja uz Grieķiju un pavadīja tur trīs mēnešus (**Ap.d. 20:3**). Sakarā ar jūdu sazvērēstību pret viņu, Pāvils nolēma atgriezties Maķedonijā.
- **Ap.d. 20:4-5** Timotejs tika nosūtīts pirms Pāvila uz Troādu kopā ar pieciem citiem. Sopaters no Bereas pavadīja Pāvilu uz Filipiem un tad uz Troādu. Šī atsaucē ir pēdējā skaidrā norāde par Timoteju un viņa kalpošanu kopā ar Pāvilu līdz brīdim, kad Pāvils nonāca Romā. Pāvils rakstīja filipiešiem, kolosiešiem un Filemonam no ieslodzījuma Romā, būdams tur kopā ar Timoteju. Vēlāk Timotejs tika atbrīvots no cietuma (**Ebr 13:23**), un Pāvils nozīmēja viņam uzdevumu kalpot kā mācītājam pie efesiešiem (**1Tim 1:3**). Pāvila vēstule Timotejam Efesā ir šajā referātā **apskatāmās disertācijas pētījumu objekts**.

Sv. Rakstu citāti

Phm 22²² Reizē sagatavojies uzņemt arī mani – ceru, ka jūsu lūgšanu dēļ es tikšu jums atdāvināts.

Php 1:25²⁵ Ar tādu pašāvēību es zinu, ka palikšu un būšu kopā ar jums jūsu izaugsmei un ticības priekā,

Tit 1:5⁵ Es tevi atstāju Krētā, lai tu nokārtotu atlikušās lietas un ik pilsētā ieceltu presbiterus – kā es tev to pavēlēju –,

2Tim 4:20²⁰ Erasts palika Korintā, Trofimu es atstāju slimu Milētā.

2Tim 4:13¹³ Kad tu nāc, paņem līdzī apmetni, ko es atstāju Troādā pie Karpa, arī rakstu ruļļus, sevišķi pergamentus.

2Tim 1:16-17¹⁶ Lai Kungs ir žēlastības pilns Onēsifora namam. Viņš bieži mani ir atspirdzinājis un nav kaunējies no manām važām,¹⁷ bet, ieradies Romā, viņš nekavējoties mani uzmeklēja.

Ap.d. 17:14-15¹⁴ Tad brāļi nekavējoties sūtīja Pāvilu prom, lai viņš dodas līdz jūrai, bet Sīla un Timotejs palika turpat.¹⁵ Pavadoņi aizveda Pāvilu uz Atēnām un atgriezās, saņēmuši pavēli Sīlam un Timotejam pēc iespējas ātrāk doties pie viņa.

1Th 3:2² bet pie jums sūtīt Timoteju, mūsu brāli un Dieva kalpu Kristus evaņģēlija sludināšanā, lai viņš stiprinātu jūsu ticību un uzmundrinātu,

Ap.d. 18: 5⁵ Kad no Maķedonijas ieradās Sīla un Timotejs, Pāvils dedzīgi sludināja vārdu un liecināja jūdiem, ka Jēzus ir Kristus.

1Th 1:1¹ Pāvils, Silvāns un Timotejs Dievā Tēvā un Kungā Jēzū Kristū sveicina tesalonīkiešu draudzi. Lai žēlastība jums un miers!

2Th 1:1¹ Pāvils, Silvāns un Timotejs sveicina tesalonīkiešu draudzi Dievā, mūsu Tēvā, un Kungā Jēzū Kristū.

Ro 16:21²¹ Jūs sveicina Timotejs, mans darbabiedrs, kā arī Lūkijs, Jāsons, Sosipatrs, mani radnieki.

Ap.d. 18:19¹⁹ Viņi piestāja Efesā. Atstājis viņus, Pāvils iegāja sinagogā un tur sarunājās ar jūdiem.

Ap.d. 18:21-23²¹ un atvadīdamies sacīja: "Ja Dievs vēlē, atgriezīšos pie jums vēl citā reizē." Un viņš devās prom no Efesas.²² Nonācis Cēzarejā, viņš aizgāja un apsveicinājās ar draudzi un devās tālāk uz Antiohiju.²³ Kādu laiku tur pavadījis, viņš no turienes aizgāja un pārstāigāja pēc kārtas Galatijas un Frīģijas zemes, visur stiprinādams mācekļus.

1Kor 16:8-10⁸ Efesā es palikšu līdz Vasarsvētkiem,⁹ jo ir plaši atvērušies vārti manam darbam, bet arī pretinieku ir daudz.¹⁰ Ja ierodas Timotejs, skatieties, lai viņš pie jums jūtas bez bailēm, jo viņš, tāpat kā es, dara Kunga darbu.

Ap.d. 19:22²² Nosūtījis uz Maķedoniju divus savus palīgus, Timoteju un Erastu, viņš pats kādu laiku palika Āzijā.

Ap.d. 20:1-2¹ Kad trokšņošana bija norimusi, Pāvils saaicināja mācekļus un, tos iedrošinājis, atvadījās un aizgāja, lai dotos uz Maķedoniju.² Pārstaigājis šos apvidus un, daudz runādams un uzmundrinādams tos, viņš nonāca Grieķijā,³ kur pavadīja trīs mēnešus;

³ Clarke, A. (1832). A commentary and critical notes(Vol. 6). New York: Abingdon Press.

Sv.Rakstu citāti

2Kor 1:1, 19 ¹ Pāvils, pēc Dieva gribas Kristus Jēzus apustulis, un brālis Timotejs Dieva draudzei Korintā un visiem svētajiem, kas izkaisīti pa visu Ahaju. ... ¹⁹ jo Dieva Dēls Jēzus Kristus, ko mēs – es, Silvāns un Timotejs – esam jums sludinājuši, nav bijis vienlaikus jā un nē, bet Kristū vienmēr ir bijis jā!

Ap.d. 20:4-5 ⁴ Ceļā viņu pavadīja berojietis Sopatrs, Pirra dēls, no tesalonīkiešiem – Aristarhs un Sekunds, derbietis Gājs un Timotejs, no Āzijas provinces – Tihiks un Trofims.

⁵ Aizsteigušies mums priekšā, viņi gaidīja mūs Troādā.

Figure 3 Pāvils ņēma Timoteju līdz liela daļā no sava 2.misijas ceļojuma. (The Bible Atlas by Access Foundation, Editor Zaine Ridling, PhD. P.120)

Timotejs darbojās pie baznīcas kā vecākais mācītājs. Enslins viņa amatu raksturoja kā "Efesas baznīcas monarhiskais mācītājs (bīskaps)" (Enslin, 1963, 34. lpp.)⁴. Kents uzskata, ka viņš bija pat vairāk kā "apustuliskais pārstāvis" (Kent, 1982, 19. lpp.), kas palīdzēja Baznīcas amatpersonām un tās pārraudzīja. Timotejs bija jauns kalpotājs, "iespējams, savā trīsdesmitgadnieka vecuma posma beigās" (Kelly, 1963, 2. lpp.)⁵.

Sagatavoja:
Dainis Geidmanis,
Dr. darbinieku programmas,
1. kursa students

Citāti no Bībeles

Ebr 13:23 ²³ Ziniet, ka mūsu brālis Timotejs ir atbrīvots. Ja viņš atnāks drīz, kopā ar viņu es jūs apciemošu.

1Tim 1:3 ³ Kad devos uz Maķedoniju, es tevi lūdzu uzkavēties Efesā, lai tu stingri pavēlētu kādiem nemācīt svešas mācības,

Ap.d. 20:3 ³ kur pavadīja trīs mēnešus; kad viņš jau gatavojās doties tālāk uz Sīriju, jūdi pret viņu sazvērējās, un viņš nolēma griezties atpakaļ caur Maķedoniju.

Ap.d. 13:2 ² Kad viņi kalpoja Kungam un gavēja, Svētais Gars sacīja: "Nošķiriet man Barnabu un Saulu tam darbam, uz kuru es tos esmu aicinājis."

Ap.d. 22:21 ²¹ Bet Kungs uz mani sacīja: dodies ceļā, jo es gribu tevi sūtīt tālu prom pie pagāniem.

Pāvils aicināts par apustuli

Gal 1:11-17 ¹¹ Es daru jums zināmu, brāļi, ka evaņģēlijs, ko esmu pasludinājis, nav cilvēka izdomāts. ¹² Es to arī neesmu saņēmis vai iemācījies no kāda cilvēka, bet caur Jēzus Kristus atklāsmi. ¹³ Jūs esat dzirdējuši par manu toreizējo dzīvi, kad vēl biju jūdu ticībā, kā es pārlietu vajāju un postīju Dieva draudzi. ¹⁴ Jūdu ticības lietās es pārspēju daudzus savus vienaudžus savā tautā, pārmēru dedzīgi turēdams tēvu ieražas. ¹⁵ Bet, kad Dievam, kas mani jau no mātes miesām bija izvēlējis un caur savu žēlastību aicinājis, ¹⁶ labpatika atklāt man savu Dēlu, lai es viņu sludinātu pagāniem, es tūlīt nemeklēju tam apstiprinājumu no miesas un asinīm. ¹⁷ Es negāju arī uz Jeruzālemi pie tiem, kas jau pirms manis bija apustuļi, bet devos uz Arābiju un vēlāk atgriezos Damaskā.

Rom 16:25-26 ²⁵ Bet tam, kas jūs var stiprināt ar manu evaņģēliju un Jēzus Kristus pasludināšanu pēc tā noslēpuma atklāsmes, par kuru bija klusēts no mūžīgiem laikiem, ²⁶ bet kas tagad ir tapis redzams caur pravietiskiem rakstiem un ar mūžīgā Dieva pavēli darīts zināms, lai ticībai pakļautos visas tautas, ...

⁴ Enslin, M. S. (1963). Letters to the churches. W. Barclay & F.F. Bruce (Eds.). New York: Abingdon Press.

⁵ Kelly, J. N. (1963). A commentary on the pastoral epistles. Great Britain: Redwood Burn Limited.

Aprīļa kalendārs . . .

Dzimšanas dienas u.c. svētki

P	O	T	C	P	S	Sv
27	28	29	30	31	1	2 <i>Judica</i> – Mūsu Kunga ciešanu laika 1. sv.
3	4	5 Dz.d.: Andžela Balode (Dr. darb., 2. kurss)	6	7	8	9 <i>Palmarum</i> (Pūpolu) sv. – Mūsu Kunga ciešanu laika 2. sv.
10	11	12	13 <i>Viridum</i> – Zaļā ceturtdiena	14 <i>Pascha</i> – Lielā piektdiena	15 Klusā sestdiena	16 Lieldienas – Kristus augšāmcelšanās svētki
17 Otrās Lieldienas	18	19 Dz.d.: Kārlis Liepkauls (Teoloģija, 4. kurss) Mārtiņš Vīndedzis (Dr. darb., 2. kurss)	20	21	22	23 <i>Quasi modo geniti</i> – Baltā svētdiena Dz.d.: Artūrs Bogdanovs (Dr. darb., 1. kurss)
24	25 Sv. Marks - evaņģēlists	26 Dz.d.: Ingmārs Ļakas (Teoloģija, 1. kurss)	27	28	29 Dz.d.: Andrejs Sadovskis (Dr. darb., 2. kurss)	30 <i>Misericordia Domini</i> – 3. Lieldienu sv.

Lielā piektā

Vēl guļ. Guļ šodien nokautie un vakar krustā kārtie
ar bluķiem noslogoto kapu slazdā.

Stāv sargi vēl pie kapenēm un piļu vārtiem
un Pilāts rokas nevainībā mazgā.

Šķin Jūda sidrabu un skaita asins naudu,
kurš upurs nākošais, tur cieši vērā.

Pie tempļa kolonām vēl Marija ģimst raudāt,
Bet Barabs mēlojas pie Lieldienjēra.

Un nenojauž neviens, ka tuvu Trešā diena,
kad akmens drupans kļūs un nāves vara sīka.

Kā slazda valgs, kā zaglis slepus pienāks
tā cilpu Jūdam siet pie zara līka.

Es acis izberžu: ar spožu rīta ausmu
cirsts akmens pāršķelsies, uz kapa veltais.
Ne sodā piemeklēt, ne dusmu rīksti šaust mūs,
nāks pestīt, glābt – pat Jūdu – Augšāmceltais.

/Voldemārs Zariņš/

Voldemārs Zariņš (1917. – 1981.) par savu dzeju 1963.gadā tika apsūdzēts „padomju varas gāšanā” par ko draudēja nāvessods. Izmeklēšanas laikā tas tika aizstāts ar septiņiem gadiem ieslodzījumā Mordāvijas soda nometnēs.

Redakcijas kontakti:
Andrejs Irbe

TELEFONA NR.:
+371 26788931

E-PASTS:
[lutakasredakcija
@hotmail.com](mailto:lutakasredakcija@hotmail.com)

PATEICĪBAS:

Archib. Jānis Vanags
Māc. Rinalds Grants
Helēna Andersone
Armanda Brīdāga
Dainis Geidmanis
Jānis Amols

Pateicos par jūsu visu
aizlūgšanām avīzes
tapšanā!!!

Redaktora sleja

Svētīgu aprīli, mīļie brāļi un māsas.

Man ir liels prieks par mūsu pēdējo studentu disputu, kurā mēs apspriedām manus piecus priekšlikumus un radās vēl arī **6.priekšlikums: rīkot "studentu vakarus"**, kuros mēs varētu iepazīt viens otru tuvāk, neformālā gaisotnē apspriest kalpošanas un sadzīves lietas, vairojot un kopjot mūsu starpā vienprātību, kas it īpaši mūsu laikā ir ļoti nepieciešams. Disputā nolēmām tuvāko "studentu vakaru" rīkot kā pikniku, kaut kur pēc sesijas, bet to vēl nākotnē var precizēt.

Disputa gaitā mēs nolēmām, ka **aizlūgumu kastei ir jābūt**, lai tajā esošos aizlūgumus katru nedēļu mēs varētu likt Dieva priekšā, katrā vesperē, tādējādi padarot mūsu lūgšanas dzīvākas. Savukārt priekšlikums par zvana nepieciešamību, vakara vesperu iezvanīšanai, tika atlikts pārdomām, jo Akadēmijā mēs neesam vienīgie "iemītnieki" ir arī mūziķi, kas veic ierakstus. Tāpēc jāizdomā alternatīva, kas netraucētu mūziķiem, bet palīdzētu un disciplinētu mūs visus laicīgi sākt vesperes un laicīgi ierasties uz tiem no lekcijām.

Priekšlikums par Akadēmijas reklāmas video rullīti un Absolventu video

rullīti arī tika nolikts pārdomām uz vēlāku laiku, jo jāsaņem jaunā Akadēmijas akreditācija, kas notiks 2018. gadā un tad varēsim domāt tālāk kā īstenot šos divus nelielos projektus.

Priekšlikums par nakts lūgšanas (Completorium) video translāciju tiešajā ēterā interneta vidē tika nolikts pārdomām, lai izdomātu kā kvalitatīvāk to varētu īstenot – jāpadomā par mūsu pasniedzēja Viļa Kolma piesaistīšanu.

Cik liels prieks mani pārņēma par mūsu, studentu, aktivitāti un vēlmi kalpot ne tikai draudzēs, bet arī Akadēmijā – vietā, kas dāvā mums jaunu piedzimšanu kā kalpotājiem, kas ir gatavi visu sevi veltīt mūsu Kunga Evaņģēlija sludināšanai un šīs vēsts izplatīšanai, īstenošanai gan vārdos, gan darbos – tikpat liels sarūgtinājums mani māt par Baznīcas vienotību.

Tāpēc īpaši vēlos pievērst jūsu uzmanību tam, ka strīdu brīžos, kad mēs esam gatavi viens par otru teikt visnepatiesākās, melnākās, apvainojošākās lietas, mūsu Kungs Jēzus Kristus tiek sists krustā un Viņa nevainīgās asinis tiek izlietas. Ikviens vārds pret brāli vai māsu ir jauns pātagas trieciens pret Jēzus miesu, ikviens

aizvainojums ir jauns Jēzus asiņu šļāciens no atvērtās brūces, ikviens strīds ir jauns āmura trieciens pret naglu, kas caururbjas mūsu Pestītāja rokās un kājās. Ikviens malā paliekošs brālis un māsa, kas to visu redz un nesaka ne vārda, ir vēl viena Marija vai Jānis, vai kāds cits no mācekļiem, kas raugās uz sava Kunga un Pestītāja ciešanām.

Vienīgais, kurš tiek sists krustā ir Jēzus - jebkurā laikā un laikmetā, jebkurā rīcībā, kas šķēļ Kristus plaukstu un plosa Viņa sirdi. Paldies Dievam, ka Viņš neļāva Kristum palikt aiz kapa akmens un uzmodināja Viņu no mirušajiem, lai arī mēs, kas viens otru sitam krustā - tieši vai netieši, tīši vai netīši - taptu augšāmcelti līdz ar Kristu, kad Viņš nāks godībā! Bet līdz tam paliek šis... ko lasām, ko domājam un rakstām... vai tomēr nē... paliek cerība, ticība un mīlestība.

To es arī novēlu mums visiem - atcerēties par šīm trim un mūsu Pestītāja ciešanām pirms izteikt kaut vienu vārdu, jo īstais cietējs ir Viņš - Kungs Jēzus.

Priecīgas visiem Lieldienas!
Kristus ir augšāmcēlies!!!

*Andrejs Irbe,
Teoloģijas programmas,
1. kursa students,
"Sola scriptura" redaktors*

SOLA SCRIPTURA
Alksnāja iela 3,
Rīga, Latvija

Ierosinājumi, atsauksmes, pateicības:
